

U K R A I N I A N

Basic Course

Volume XVIII

Lessons 135-142

May 1956

Army Language School
Presidio of Monterey, California

ЧАСТИНА I.

УКРАЇНСЬКА ДІЙСНІСТЬ ПІД СОВЕТАМИ¹.

1. "Н Е П."

Советську владу² в Україні, як і скрізь на території теперішнього СРСР, було запроваджено шляхом насильства і терору³. Народ дуже довго чинив спротив (опір)⁴ комуністичній диктатурі, піднімав повстання і не виконував наказів і розпоряджень чужої йому влади. Тому більшовики були змушені змінити свою політику. Вони відступили від політики т.зв. "воєнного комунізму", тобто - від політики примусового запровадження комунізму за допомогою військової сили. Вони перейшли до нової політики, яку вони називали "новою економічною політикою", або скорочено - НЕП'ом.

Фактично це була не нова політика, а нова політична тактика. Комуністичний вождь Ленін дуже влучно назвав це "відступом для наступу". Ця тактика полягала в тому, що більшовики раптом дозволили вільний розвиток приватної власності. Це справді був відступ комунізму перед капіталізмом, але метою цього відступу було тільки одне: підготувати ґрунт для наступу на т.зв. "капіталістичні елементи міста й села". "Капіталістичними елементами" більшовики називали всіх людей, що мали приватну власність. У містах - це були власники крамниць і дрібних промислових підприємств (бо всі великі підприємства держава відібрала від власників). У селах - це були заможні селяни, що мали такі

господарства, які могли давати продукцію для ринку, а не тільки продукти для власного споживання.

Ця політика була дуже хитрим маневром більшовиків. Вона була розрахована на обдурення народних мас. Більшовики дозволили вільний розвиток приватної власності тільки для того, щоб відбудувати зруйновану економіку за допомогою приватної ініціативи. Вони хотіли, щоб люди розбагатіли (стали багатими, заможними), щоб потім їх пограбувати. Це було щось подібне до того, як господар годує гуску для того, щоб потім зарізати і з'їсти. Більшовики брехали, обіцяючи народові "мирне співіснування (тобто - існування поруч) комунізму в капіталізмом". Вони готувалися до наступу.

Але все-таки більшовикам вдалося обдурити народ. Люди повірили обіцянкам влади і почали розвивати приватну власність до найвищого рівня. Внаслідок НЕП'у, що фактично тривав в Україні від 1922 р. до 1929 р., на всіх ділянках господарства почався справжній розквіт. Особливо розквітло сільське господарство і торгівля. До 1929 р. люди жили досить добре. Всі мали багато харчів і різних товарів. Ні голоду, ні злиднів ніхто не знав.

Але все це було тимчасове. Восени 1929 р. закінчилася політика "відступу для наступу" і почався т.зв. "соціалістичний наступ".

Вислови:

1. під сове́тами	- under the soviets
2. сове́тська вла́да	- the soviet regime /government, authority/
3. шля́хом насильства і терору́	- by means of force and terror
4. чини́ти спроти́в (о́пір)	- to resist /to do resistance/

P A R T II.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. I was introduced to him /I got acquainted with him/ at my father's place. Later I met him several times, but I never spoke with him, but only greeted him.
2. This man came here last night. He speaks German perfectly and also writes French quite satisfactorily. Send him upstairs to the boss. I have wanted to find such a man for a long time.
3. While walking home from school, I found a dollar on the sidewalk.
4. While reading this Chinese book, I used the dictionary all the time.
5. Having come home, I had dinner and then started writing my homework.
6. The repaired car runs very well.
7. Where is the nearest garage?
8. The lake is wider and deeper than the river.
9. I borrowed a karbovanets and a half from Chornenko.
10. In order to do it well, you must study a lot.
11. He stood before me and waited for my orders.
12. We shall stay here until the end.
13. Everybody's been glad ever since.
14. From five to eight I'm always busy.

P A R T III.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. The soldiers who captured me brought (♠) me to the headquarters.
2. My wife didn't want me to enroll in this school.
3. I joined the military service last year.
4. He was offered a good job.
5. After I have finished my service in the Army, I would enroll in a university.
6. It's been many years (have passed) since you saw me the last time.
7. I don't want you to speak English in class.
8. They haven't heard about each other for a long time.
9. After the letter was sent off, I remembered that I hadn't put a stamp on (it).
10. This material will be translated by six o'clock.
11. He said that the house would be built next year.
12. The earth is surrounded by air.
13. A broken cup is lying on the floor.
14. All ordered goods were received on time.

СЛОВНИК - VOCABULARY

б ^р ехати - з ^б рехати	/Inf./	to lie
брешу		
брешеш		
бреше		
брешемо		
брешете		
брешуть		
в ^і д ^б у ^д о ^в увати - в ^і д ^б у ^д увати	/Inf./	to reestablish, to restore
в ^і д ^б у ^д о ^в ую	в ^і д ^б у ^д ую	
в ^і д ^б у ^д о ^в уеш	в ^і д ^б у ^д уеш	
в ^і д ^б у ^д о ^в ує	в ^і д ^б у ^д ує	
в ^і д ^б у ^д о ^в уємо	в ^і д ^б у ^д уємо	
в ^і д ^б у ^д о ^в уєте	в ^і д ^б у ^д уєте	
в ^і д ^б у ^д о ^в ують	в ^і д ^б у ^д ують	
в ^і д ^б ир ^а ти - в ^і д ^б ир ^а ти	/Inf./	to confiscate; to take away
в ^і д ^б ираю	в ^і д ^б еру	
в ^і д ^б ираеш	в ^і д ^б ереш	
в ^і д ^б ирає	в ^і д ^б ере	
в ^і д ^б ираємо	в ^і д ^б еремо	
в ^і д ^б ираєте	в ^і д ^б ерете	
в ^і д ^б ирають	в ^і д ^б еруть	
в ^л асник /ч/		owner
в ^л асники		
в ^л асні ^с ть /з/		property, possessions
в ^л учно	/Adv./	rightly; to the point
в ^н аслі ^д ок	/Adv./	owing to; as a result of; consequently
во ^д я, /ч/		leader; chief
во ^д я		
в ^с е-та ^к и	/Adv./	all the same, for all that; nevertheless
го ^д увати - на ^г о ^д увати	/Inf./	to feed
го ^д ую		
го ^д уєш		
го ^д ує		
го ^д уємо		
го ^д уєте		
го ^д ують		
го ^л од /ч/		famine; starvation; hunger
ди ^к тату ^р а /з/		dictatorship

економіка /з/		economics
елемент /ч/ елементи		element
зарізати зарізу заріжеш заріже заріжемо заріжете заріжуть	/Inf./	to butcher, to slaughter
заможний, -а, -е, -і	/Adj./	well-off, well-to-do; prosperous
запровадження /с/ запровадження		introduction, establishment
злидні /Plural/		poverty, misery
існування /о/ існування		existence
капіталізм /ч/		capitalism
капіталістичний, -а, -е, -і	/Adj./	capitalist/ic/
комунізм /ч/		communism
маса /ж/ маси		mass
мирний, -а, -е, -і	/Adj./	peaceful
насильство /ч/		force, violence
обдурювання /обдурення/с/		cheating, swindling
обіцянка /з/ обіцянки		promise
підготовляти - підготувати підготовляю підготвую підготовляеш підготвиш підготовляє підготвить підготовляємо підготвимо підготовляете підготвите підготовляють підготвлять	/Inf./	to prepare, to get ready
підприємство /о/ підприємства		undertaking, enterprise; business

пограбува́ти /Perf./ пограбу́ю пограбу́єш пограбу́є пограбу́ємо пограбу́єте пограбу́ють	/Inf./	to rob, to strip
проду́кт /ч/ продукти		product
проду́кція /ж/		production; output
ри́нок /ч/ ринки		market
розбагати́ти розбагати́рю розбагати́єш розбагати́є розбагати́ємо розбагати́єте розбагати́ють	/Inf./	to get /to become/ rich
ро́зквіт /ч/		bloom; flourishing
розквіта́ти - розкві́тнути розквіта́ю розкві́тну розквіта́єш розкві́тнеш розквіта́є розкві́тне розквіта́ємо розкві́тнемо розквіта́єте розкві́тнете розквіта́ють розкві́тнуть	/Inf./	to blossom, to flourish
розра́хований, -а, -е, -і	/P.P.P./	calculated
соціалісти́чний, -а, -е, -і	/Adj./	socialist/ic/
співи́снува́ння /ч/ співі́снува́ння		co-existence
спожива́ння /ч/ спожива́ння		consumption, use
спро́тив /ч/		resistance
та́ктика /ж/		tactics
теро́р /ч/		terror

чини́ти - вчини́ти
чи́ню
чи́нил
чи́нить
чи́нимо
чи́ните
чи́нять

/Inf./ to do, to act; to carry out

чужи́й, -а, -е, -и

/Adj./ foreign, strange

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 136

ЧАСТИНА I.

УКРАЇНСЬКА ДІЙСНІСТЬ ПІД СОВЄТАМИ.

2. "Колективізація й індустріалізація".

Політику "соціалістичного наступу" почала здійснювати комуністична партія в 1929 р. Перед цим було проголошено т.зв. "п'ятирічний план" ("п'ятирічку"), тобто - план індустріалізації країни і "будівництва соціалізму". Цією політикою керував найжорстокіший більшовицький вождь - Сталін. Він ліквідував НЕП і почав т.зв. "ліквідацію капіталістичних елементів".

В першу чергу¹ почалася ліквідація т.зв. "куркулів". "Куркулами (або по-російському - "кулаками") більшовики назвали всіх заможних селян, розділвши селянство на три групи: "куркулів", "середняків" (середніх господарів) і "бідняків" (бідних, тобто - незможних селян).

Проголосивши т.зв. "класову боротьбу на селі", більшовики здійснювали свою "ліквідацію куркулів, як класу" за допомогою сільського пролетаріату. Все майно і весь реманент "куркулів" відбрала держава, а їх власників було арештовано й виселено з України. Але їх не просто було переселено в інші місця, а заслано в холодні й дикі краї Північної Росії та Сибіру. Жертвами цієї жорстокої акції були не тільки дорослі, а й діти. Таких жертв було багато сотень тисяч.²

Грабування "куркулів" було потрібне комуністам для того, щоб створити матеріальну базу для т.зв. "колгоспів" (колективних

господарств), що їх почалá примусово творити держава одночасно з ліквідацією "куркулів". Власне, суцільна колективізація сільського господарства - це й була основна мета "соціалістичного наступу" на селі.

Після "куркулів" прийшла черга й на "середняків". Зрештою, всі селяни, що не хотіли вступити в колгосп, були оголошені³ "класовими ворогами" і ліквідовані так само, як і "куркулі". Загальна кількість жертв колективізації досягла мільйонів.

Звичайно, селяни чинили впертий спротив колективізації. Було багато селянських бунтів й повстань. Багато тисяч селян було за це розстріляно. Влада називала це "боротьбою з бандами", розстрілюючи селян, як "бандитів". Таким шляхом⁴ за три роки (від 1929-го до 1933-го) всі селяни в Україні були перетворені в "колгоспників", тобто - в державних кріпаків.

В містах також відбулася "ліквідація капіталістичних елементів". Всі приватні крамниці й підприємства були відібрані від власників, а самі власники арештовані й заслані в табори примусової праці. Їхнє майно було пограбоване державою. При цьому від них спеціально вимагали золотa і дуже мучили їх, щоб вони призналися, де воно заховане.

Одночасно з колективізацією ішла дуже швидким темпом індустріалізація країни. В цьому відношенні держава досягла великих успіхів. Але всі ці досягнення були здобуті ціною⁵ крові, сліз і страждань народу.

Вислови:

1. в пер́шу че́ргу	- at first, before everything
2. бага́то со́тень тис́яч	- many hundreds thousands
3. бу́ли оголо́шені (було́ оголо́шено)	- it was announced
4. та́ким шля́хом...	- by such a way, on this way
5. здо́бути ціно́ю (кро́ві, слі́з, стражда́нь)	- to get on account of /blood, tears, suffering/

P A R T II.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. I thought I'd never do that.
2. What languages do you speak besides English?
3. At the end of this week, after his arrival, I'll speak to you about that.
4. Pass me the sugar, please.
5. When he had entered, everybody got up.
6. How many times did you move from one apartment to another?
7. Today is the 24th of August. I joined the army four years ago, on the 24th August 1952.
8. This winter is warmer than last.
9. The hospital is full of wounded soldiers.
10. Ask him where the nearest drugstore is.
11. I met him on the street several days ago.
12. My parents are coming here from Boston this week. I'm expecting a call from them.
13. When can you come to see me? I want to talk to you as soon as possible.
14. The concert started at 8:30 and ended at 10 o'clock.
15. I play cards with friends every Wednesday.
16. They live next to us.
17. I danced with this girl the whole evening. She dances very well.

P A R T III.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. Isn't it too early for you if we start out at 7?
2. Ten minutes before he came back we decided to send him to the country for three weeks.
3. Next Friday I'm supposed to receive about \$400 for my work.
4. It was raining when we set out.
5. The doctor told me that you may not get out of bed yet.
6. It smells of smoke here. Open the window.
7. In winter the days are shorter than in summer.
8. I'm not very pleased with your translation.
9. Where is the suitcase? I can't find it. It's under my bed.
10. He is considered to be a very capable student.
11. He married my sister last year.
12. Can't you remember when the war between Germany and the Soviet Union started?
13. The tank stopped because it ran out of gas.
14. We saw tanks crossing the river.

акція /ж/ акції		action
банда /ж/ банди		band, gang
бандит, /ч/ бандити		bandit, gangster
бідняк /ч/ бідняки		pauper, poor
більшовицький, -а, -е, -і	/Adj./	bolshevist
бунт /ч/ бунти		riot
виселювати - виселити	/Inf./	to oust, to evict, to remove to another district
виселюю	виселю	
виселюєш	виселиш	
виселює	виселить	
виселюємо	виселимо	
виселюєте	виселите	
виселюють	виселять	
відібраний, -а, -е, -і	/P.P.P./	confiscated, taken away
грабування /о/		robbery, plunder
досягнення /с/ досягнення		achievement, attainment
захований, -а, -е, -і	/P.P.P./	hidden, concealed
здобутий, -а, -е, -і	/P.P.P./	acquired, obtained, procured
здійснювати - здійснити	/Inf./	to fulfil, to realize, to carry into practice, to accomplish
здійснюю	здійсню	
здійснюєш	здійсниш	
здійснює	здійснить	
здійснюємо	здійснимо	
здійснюєте	здійсните	
здійснюють	здійснять	
зрештою	/Adv./	after all
клас /ч/ класи		class
класовий, -а, -е, -і	/Adj./	class

колгосп /ч/ колгоспи		kolhosp (collective farm)
колгоспник /ч/ колгоспники		a member of the collective farm
колективізація /з/		collectivization
колективний, -а, -е, -і	/Adj./	collective
куркуль /ч/ куркулі		kurkul (rich peasant)
ліквідація /з/		liquidation
ліквідований, -а, -е, -і	/P.P.P./	liquidated, destroyed
майно /с/		possession
мучити - замучити мучу мучиш мучить мучимо мучите мучать	/Inf./	to torture, to torment
незалежний, -а, -е, -і	/Adj./	poor
переселювати - переселити переселюю переселяю переселюєш переселяєш переселює переселять переселюємо переселяємо переселюєте переселяєте переселюють переселяють	/Inf./	to settle in an other place
пограбований, -а, -е, -і	/P.P.P./	robbed
признаватися - признатися признаюся признаюсь признаєшся признаешься признається признаются признаємося признаемся признаєтесь признаетесь признаються признаются	/Inf./	to confess, to admit
пролетаріат /ч/		proletariat
п'ятирічка /з/ п'ятирічки		Five-Year Plan
п'ятирічний, -а, -е, -і	/Adj./	of five years, five-year/plan, project, etc./

реманент /ч/		implements
селя́нство /с/		peasantry
селя́нський, -а, -е, -і	/Adj./	peasant's, village
середня́к /ч/ середняки		middle-class peasant
соціалі́зм /ч/		socialism
стражда́ння /с/ стражда́ння		suffering
твори́ти - створи́ти /утвори́ти/ твори́ю створи́ю /Inf./		to create
твори́ши створи́ши		
твори́ть створи́ть		
твори́мо створи́мо		
твори́те створи́те		
твори́ять створи́ять		
темп /ч/ те́мпи		tempo

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 137

УКРАЇНСЬКА ДІЙСНІСТЬ ПІД СОВЕТАМИ.3. Г о л о д.

Наслідки колективізації були для України жахливі. Мільйони селян були вивезені з України, а ті, що опинились у колгоспному ярмі, стали рабами держави. Вони орали землю, обробляли поля, косили й молотили збіжжя, але всі здобутки їхньої праці забирала держава і вивозила геть з України - в Росію та закордон. Колгоспники одержували у вигляді платні за т.зв. "трудодні" таку мізерну частку зерна, що цього ніяк не вистачало на їхнє харчування. Тому, не маючи зацікавлення в праці, колгоспники дуже знизили продуктивність своєї праці. В цьому виявлявся їхній пасивний спротив новому кріпацтву, бо активний опір був неможливий.

Всі види сільського господарства після колективізації почали занепадати. Врожай зменшилися. Ще перед тим, як іти в колгоспи, селяни масово різали свою худобу, щоб не віддавати її в колгоспи і щоб мати м'ясо для власного харчування. Внаслідок цього кількість робочої худоби дуже зменшилася. Багато худоби також здохло вже в колгоспах, бо колгоспники, не почувачи себе вже господарями, не дбали про неї. Тому, що держава вчасно не забезпечила колгоспи машинами, дійшло до того¹, що в колгоспах не було чим тягати плуги.

Забираючи все зерно з колгоспів, держава робила це під гаслом: "Хліб - державі! Боротьба за хліб - боротьба за соціалізм!" І справді це була жорстока боротьба. Не бажаючи віддавати все державі, колгоспники ховали багато зерна вдома. Тому були створені спеціальні бригади, які ходили по всіх селянських дворах і шукали зерно. Вони робили суворо допити й обшуки селян і забирали все зерно, яке тільки знаходили². В 1932 р. було видано закон, згідно якого кожен колгоспник, що взяв хоч один колосок із колгоспного поля, вважався злодієм, що вкрав "соціалістичну власність". За це карали людей тяжкими карами - ув'язнювали на довгі роки і навіть розстрілювали.

У 1932 р. за наказом з Москви було забрано з України весь хліб. Держава вирішила покарати українських селян штучним голодом, щоб примусити їх погодитися з колгоспним ярмом. І справді, вже з осені 1932 р. в Україні почався голод. Найбільші жахи голоду пережила Україна навесні 1933 р. Мільйони селян пухли і вмирали з голоду. Були навіть випадки людодства. Цілі села й райони вмирали, перетворювались у пустелі і заростали бур'янами. Приблизно 6 мільйонів людей згинувло від голоду. Це був найбільший жах в історії людства.

Щойно після голоду українські селяни, не маючи іншого виходу, були примушені погодитися з існуванням колгоспів. Так боротьба за український хліб закінчилась перемогою советського соціалізму.

Вислови:

1. дійшло́ до то́го, що... - it came so far that...
2. все, яке тільки... - everything what only...

P A R T II.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. Please find out the price of this house.
2. If I become ill, I'll call a doctor.
3. Sushko was arrested two days ago. /use P.P.P./
4. We'll arrest him tomorrow.
5. He wrote the letter and signed it.
6. Please tell him that I've arranged this affair.
7. At the railway station the lieutenant said good-bye to his friends, kissed his wife and boarded the train.
8. Every evening the mother puts her children to bed and kisses them.
9. While shaving, he cut his cheek with the razor.
10. This child cries very often.
11. I've lost the book taken from my library. /use participle/
12. Please tie these packages together.
13. We are looking for a good Ukrainian interpreter.
14. I'll call you when dinner is ready.
15. Yeasterday he returned a book to the library and took another.
16. Wait for me here. I'll come back in an hour.
17. He recently lost all his money and now avoids friends and acquaintances.
18. Romanyshyn escaped two months ago from a concentration camp.
19. After dinner he took a newspaper, sat down in an armchair and immediately fell asleep.
20. The man who stole the car was arrested.

P A R T III.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. Promise not to play cards any more.
2. Every month I save /put aside/ 15 dollars.
3. Owing to bad weather, our trip was postponed.
4. He pushed me so hard that I fell.
5. Take these letters (and take (A) them) to the post office.
6. All the documents brought (⊗) from Headquarters were put on your desk. /use participle/
7. Make /sew/ me a shirt.
8. Take off your overcoat and hang it on the rack.
9. He took the shirts out of the suitcase and put them in the wardrobe.
10. I'm afraid that this bridge will not stand the weight of our tank.
11. The room is full of guests. I don't know where to seat them.
12. We would have surrounded the enemy if we had had tanks.
13. Our company is surrounded by the enemy.
14. The director announced to the employees that the bank would be closed tomorrow.

бур'я́н /ч/ бур'яни		weed(s)
вивоза́ти - вивеза́ти	(Inf.)	to export, to carry out, to bring out
вивоза́ю	вивеза́ю	
вивоза́єш	вивеза́єш	
вивоза́єть	вивеза́єть	
вивоза́ємо	вивеза́ємо	
вивоза́єте	вивеза́єте	
вивоза́ють	вивеза́ють	
вимира́ти - вимерга́ти	(Inf.)	to die out, to become extinct
вимира́є	вимерга́є	
вимира́ють	вимерга́ють	
ви́ддава́ти - ви́ддати	(Inf.)	to give away
ви́ддаю́	ви́ддаю́	
ви́ддає́ш	ви́ддає́ши	
ви́ддає́ть	ви́ддає́ть	
ви́ддаємо́	ви́ддаємо́	
ви́ддаєте́	ви́ддаєте́	
ви́ддають	ви́ддають	
гасло́ /с/ гасла́		slogan, watchword
геть		go away!, away
до́пит /ч/ допити́		interrogatory, examination
жа́х /ч/ жахи́		terror, horror
забезпе́чувати - забезпе́чити	(Inf.)	to secure, to guarantee
забезпе́чую	забезпе́чую	
забезпе́чуєш	забезпе́чиш	
забезпе́чуєть	забезпе́чить	
забезпе́чуємо	забезпе́чимо	
забезпе́чуєте	забезпе́чите	
забезпе́чують	забезпе́чать	
зако́рдо́н		abroad
зароста́ти - зарости́	(Inf.)	to grow over, to be overgrown
зароста́є	зароста́є	
зароста́ють	заросту́ть	
заціка́влення /с/		interest, curiosity
збі́жжя /с/		grain

здобуток /ч/ здобутки	acquisition, product
здохати - здохнути здохає здохне здохаять здохнуть	(Inf.) to die (applied to animal)
злодій /ч/ злодіи	thief
зменшуватися - зменшитися зменшуються зменшаться	(Inf.) to diminish, to lessen, to decrease
колосок /ч/ колоски	ear, spike
людолство /с/ людство /с/	cannibalism humanity
мізерний, -а, -е, -і	scanty, miserable
молотити - змолотити молочу молотити молотить молотимо молотите молотять	(Inf.) to thresh, to flail
неможливий, -а, -е, -і	(Adj.) impossible
обробляти - обробити обробляю оброблю обробляєш обробити обробляє обробить обробляємо обробимо обробляете обробите обробляють оброблять	(Inf.) to work up, to manufacture
обшук /ч/ обшуки	search
орати - виорати орю ореш орé оремо орете орють	(Inf.) to plough, to till

пассивный, -а, -е, -і	(Adj.) passive
пережива́ти - пережи́ти, пережива́ю переживу́, пережива́еш переживе́ш пережива́е переживе́ пережива́емо переживемо́, пережива́ете переживете́ пережива́ють переживу́ть	(Inf.) to outlive, to outlast, to experience
покара́ти покара́ю покара́еш покара́е покара́емо покара́ете покара́ють	(Perf. inf.) to punish
плуг /ч/ плуги	plough
продуктивні́сть /ж/	productivity, productiveness
пусте́ля /ж/ пустелі	desert, waste, wilderness
пу́хнути - спухну́ти пу́хну пу́хнеш пу́хне пу́хнемо пу́хнете пу́хнуть	(Inf.) to swell
робочий, -а, -е, -і	(Adj.) working, labor
харчува́ння /с/	food
ча́стка /ж/ частки	fraction
щойно́	(Adv.) just, just now
я́рмо /с/ ярма	yoke

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 138

Частина Т.

Українська дійсність під совєтами.

4. Боротьба з націоналізмом.

Тридцять років¹⁾ були такіми роками знищення української національної культури і взагалі українського духовного (духовного) життя.

В двадцять років²⁾, тобто в часі НЕП-у, червона Москва дозволила українцям розвинути свою національну культуру. В Україні тоді навіть проводилась політика³⁾ т. зв. "українізації"; тобто політика державної підтримки української мови й культури. Москва вимагала тоді від українців тільки одного: щоб українська культура була "національна за формою"³⁾, але соціалістична за змістом⁴⁾. Але, використовуючи нагоду, українці плекали справжню національну культуру. Почалася бурхливе відродження в усіх ділянках ук-

раїнського культурного життя, зокрема в мистецтві й літературі. Північно-східна українська наука й освіта. Відродилася також українська церква, хоч комуністи ввели час великої боротьби проти релігії. Але великі українські фронти на культурному фронті злякали Москву. Вони злякалися небезпеки зростання української національної свідомості, бо це кинувало велику до відокремлення України. Цю небезпеку Москва назвала "небезпечкою українського буржуазного націоналізму" й почала маленку боротьбу з цією небезпечкою.

В 1929-ому році, одночасно з початком "ліквідації куркулів", почався і розгром українського культурного життя. В цей час більшовики повідомили, що вони відкрили в Україні велику таємну "контрреволюційну" організацію, що називалася "Спілка

Визволення України" (СВУ). Центр цієї антимосквської (антирадянської) організації був, нібито, в Українській Академії Наук, а на чолі її стояв великий український вчений — академік Сергій Єфремов. У зв'язку з відкриттям СВУ в Україні було заарештовано, як "контрреволюціонерів", багато тисяч видатних професорів, письменників, учителів, інженерів, студентів та інших представників української інтелігенції й інтелігентної моводи. При цьому було арештовано також усіх священників української православної церкви і ліквідовано українську церкву взагалі.

В 1930-ому році в Харкові відбувся головний показовий суд над лівими СВУ. За допомогою державних обвинувачень їх було засуджено на багато років в'язниці й заслання. Тисячі інших були

розстріляні або замірені без суду і без якої провини. Тісна цього почалася масові репресії проти більшовицької діячів української культури. Найбільшого напруження досяг ці репресії в 1933 р. Тоді було оголошено, що "головною небезпечкою в Україні є український націоналізм". Більшість українських письменників і поетів була арештована і багато з них було розстріляно "за націоналістичну діяльність". Москва обвинувачувала навіть українських комуністів за т. зв. "націоналістичний ухил". Багато з них було таквже розстріляно, а деякі скінчили життя самогубством.

Віслови:

1. тридцяті роки...	- thirties... twenties...
двадцяті роки...	
2. проводилась політика	- was conducted a policy of...
3. національна за формою	- national in its form
4. соціалістична за змістом	- socialist in its character (contents)
5. засудити на (багато) років в'язниці (заслання)	- to convict for (many) years to prison (banishment)
6. покінчити життя самогубством	- to commit suicide

PART II.

GRAMMAR.

І д і о м и - I d i o m s .

- Йому́ (їй) хоч би що - He (she) is none the worse for it.
- Хоч убий, не пам'ятаю́. - I cannot for the life of me remember it.
- Хоч-не-хоч, треба́ зробити. - Willy-nilly (whether one likes it or not, it must be done).
- Сміх та й годі! - It's simply absurd.
(Годі - enough)
- Йому́ (їй) не до сміху. - He (she) is past laughter.
- Лопатися зо́ сміху. - To burst one's sides with laughter.
- Зали́(ва́)тися смі́хом. - To burst out laughing.
- Почува́йте себе́ як удо́ма. - Feel at home.
- Су́не ніс не в своє́ діло. - He (she) pokes his (her) nose into other people's business.
- Тепе́р я пропа́в (пропа́ла). - Now I am lost.
- Тепе́р пиши́ пропа́ло. - Now it is as good as lost!
- Пропа́в без вісті́.
(військóвий вислів) - Missing.
(ві́сть - information)
- Пан а́бо (чи) пропа́в. - Here goes, sink or swim.

- Весь день пропав. - The whole day has been wasted.
- (Він /вона/ живе), як вареник у маслі. - He (she) lives like a king when he's at his friends.
(вареник - dumpling)
- Він під чоботом у жінки. - He is obedient to his wife.
- Він (вона) втратив (втратила) надію. - He (she) gave up.
- Грошей - як кіт наплакав. - No money.
- Сказати правду в очі. - To tell the truth to one's face.
- Зникнути з лиця землі. - To disappear.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. Please take /drive/ him to the railway station and after that come back here.
2. My brother returned from New York yesterday and brought (☉) me a new suit.
3. Don't beat the child!
4. He drove a nail in the wall in order to hang a picture.
5. The hunter fired and killed a duck.
6. His brother was killed during the war.
7. The host poured me a glass of wine and I drank it.
8. He spilled the milk on the tablecloth.
9. Please open the window. It's very hot here.
10. Today all the stores are closed.
11. He borrowed fifteen dollars from me last week and promised to return the money in ten days.
12. Yesterday we hired ten new employees.
13. The children always get up early and wake me up.
14. If I don't wake up by myself, please wake me up tomorrow morning at 5 o'clock.
15. I told him about this, but he didn't believe me.
16. The child is holding a piece of bread in one hand and a glass of milk in the other.
17. Keep this medicine in a cold place.
18. Our attack was supported by artillery and tanks.
19. The mother is sitting by the window and looking at the children who are playing in the garden.
20. If he finishes his work on time he'll come here.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. I'll try until I get it.
2. Do it as you always did, until the boss comes.
3. But I told you not to come until she is well again.
4. She kept repeating until I knew it by heart.
5. Stay here until I come back.
6. He had to remain in the Army until the war ended.
7. You'll study it until you know it well.
8. He couldn't return to the United States before the war ended.
9. The director has to sign papers every morning.
10. The director refused to sign the paper.
11. I consider him to be clever.
12. The teacher considers me to be lazy.
13. We thought them to be our friends.
14. I expected you to be late.

P A R T IV.

INTERPRETING.

доглядач	-	care-taker
жира́ф(а)	-	giraffe
зоопарк) зоосад	/	зоологічний парк, сад / - zoo
клітка	-	cage

Two American tourists (husband and wife) and a Ukrainian lady-interpreter are on a sightseeing tour in Kyiv.

1. If I understood you correctly, you are going to be our interpreter. Isn't it so?

2. Yes, indeed. I hope you will understand me. Sometimes I think my accent is so strong that my tourists do not understand what I speak about.

1. You shouldn't worry about your accent. You speak beautifully. May we know your name, please?

2. Моє прізвище - Шумська; а ім'я Олена. Ви пані й пан Фішер, чи не так?

1. Correct.

2. А тепер скажіть мені, будь ласка, що ви хочете бачити сьогодні?

1. We would like to see everything. It's a lovely city! But because we are tired - as you probably know, we have just arrived in your city - we would like to see something what wouldn't make us more tired.

2. О, я вас розумію. Що ви скажете про київський зоопарк (звіринець) і про київські кінотеатри? Хочете піти в зоопарк а потім в кіно?

1. Excellent idea. I certainly would like to know what kind of animals you have in your zoo. And my wife, I am sure, would like to see a film. When can we go? Now?

2. Якщо ви хочете - можна й тепер; я готова.

In zoo.

1. How much did you pay for our tickets?

2. Один карбованець і сорок копійок за два.

1. Now we're in the zoo. It's a lovely place. You know what? I think Kyivan zoo is very similar to that of San Francisco. I was there a few years ago.

2. Може бути, але я не знаю. Я в Америці не була.

1. Oh, look! How big these lions and tigers are! Who's that man?

2. Звичайно він і не тигр, і не лев. Він є, мабуть, доглядач за хижакками. Ви знаєте, що за звірі сидять в тих клітках?

1. Oh, yes. In those cages there are wolves and foxes. Look at them, those foxes have such long and beautiful tails. And what's that in that corner over there?

2. Я думаю, що там ведмеді. Он там далі є цікаві звірі: там є верблюди, слони, жирафи і т.п.

1. Do they keep also snakes, lizards and frogs here?

2. Чому ж ні. Я, правду говорячи, не знаю, чи вони тримають в цьому зоопарку жаб, але щодо гадюк і ящірок, то так. Ми можемо побачити їх там, в тому сірому будинку. В тому ж будинку знаходяться також і мавпи та птахи.

1. Indeed, it's a rich and beautiful zoo. It seems as if we finished our zoo-trip. And what now?

2. Якщо я не помиляюся, ви хотіли піти в кінотеатр.

1. We certainly would like to visit a Ukrainian movie theater. May we go now?

2. Добре. Їдемо. Я раджу вам перший кінотеатр, що на Хрещатику, недалеко від Басарабського базару.

1. What film is running there? Do you know?

2. Точно не знаю. Почекайте одну хвилину, поки я куплю газету (часопис). З газети ми дізнаємося про те, який там іде фільм. (Купує газету.)

1. Can you tell what pictures are running in the First Movie-theater now?

2. Там іде тільки один фільм - "Два друзі" і кіножурнал. Як звичайно, в українських кінотеатрах на протязі одного сеансу показують тільки один фільм.

1. And what films are running in other theaters?

2. В "Скалі" - "Квіти й пісні", в театрі "Україна" - "Богдан Хмельницький", в кінотеатрі "Київ" - "Чорна рада"...

1. I would like to see "Bohdan Khmelnytsky".

2. Їдемо. Через десять - п'ятнадцять хвилин ми будемо там.

СЛОВАНИК - VOCABULARY

академік /ч/ академіки		academician
академія /ж/ академії		academy
антисовєтський, -а, -е, -ї	(Adj.)	anti-Soviet
антирадянський, -а, -е, -ї	" "	" "
бурхливий, -а, -е, -ї	"	stormy, violent
викривати - викрити викриваю викриво викриваєш викриєш викриває викриє викриваємо викриємо викриваєте викриєте викривають викриють	(Inf.)	to expose, to disclose
викриття /с/ викриття		disclosure, exposure, uncovering
відокремлення /с/ відокремлення		separation, isolation, exclusion
відроджуватися - відродитися відроджуся відроджуся відроджуєшся відродишся відроджується відродиться відроджуємося відродимось відроджуєтесь відродитеся відроджуються відродяться	(Inf.)	to revive, to regenerate
відродження /с/ голосний, -а, -е, -ї	(Adj.)	revival, renaissance, Renaissance loud
діяльність /ж/ діяч /ч/ діячі		activity worker, promoter
духовий, -а, -е, -ї	(Adj.)	spiritual
духовний, -а, -е, -ї	"	spiritual, religious
замучений, -а, -е, -ї	(P.P.P.)	tortured, fagged out
зростання /с/		increase, growth

інтеліг'єнтний, -а, -є, -і	(Adj.) cultured, intellectual
інтеліг'єнція /ж/	intelligentsia, intellectuals
контрреволюці'йний, -а, -є, -і	(Adj.) counter-revolutionary
контрреволюці'онер /ч/ контрреволюці'онери	counter-revolutionist
ляк'ати - зляк'ати	(Inf.) to frighten, to scare
ляк'аю зляк'аю	
ляк'аєш зляк'аєш	
ляк'ає зляк'ає	
ляк'аємо зляк'аємо	
ляк'аєте зляк'аєте	
ляк'ають зляк'ають	
мистец'тво /с/	art, skill, proficiency
немин'уче	(Adv.) inevitably, of necessity
націоналізм /ч/	nationalism
нищ'єння /с/ нищ'єння	destruction, abolishing, annihilation
обвинувач'єння /с/ обвинувач'єння	accusation, charge
обвинувач'увати - обвинувач'ити	(Inf.) to accuse
обвинувач'ую обвинувач'у	
обвинувач'уєш обвинувач'иш	
обвинувач'ує обвинувач'ить	
обвинувач'уємо обвинувач'имо	
обвинувач'уєте обвинувач'ите	
обвинувач'ують обвинувач'ять	
пишно	(Adv.) pompously
показовий, -а, -є, -і	(Adj.) model, exponential, demonstrative
плека'ти - ви́плекати	(Inf.) to cherish, to foster
плекаю	
плекаєш	
плекає	
плекаємо	
плекаєте	
плекають	
провина /ж/ провини	guilt, fault

розцвіта́ти - розцвісти́	(Inf.)	to bloom, to blossom out
розцвіта́ю	розцвіту́	
розцвіта́єш	розцвіте́ш	
розцвіта́є	розцвіте́	
розцвіта́ємо	розцвіте́мо	
розцвіта́єте	розцвіте́те	
розцвіта́ють	розцвіту́ть	
релі́гія /ж/		religion
репресі́я /ж/		repression
репресі́ї		
розгро́м /ч/		devastation, rout, utter defeat
самогубство́ /с/		suicide
свяще́ник /ч/		minister, pastor, priest
свяще́ники		
україніза́ція /ж/		Ukrainization
ухил /ч/		deviation, diversion, trend
ухили		
фальшиви́й, -а, -е, -ї	(Adj.)	false, forged
шалéний, -а, -е, -ї	"	violent, furious, crazy

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 139

Частина I.

Українська дійсність під совєтлами.

5. Терор.

В друїтій паловині 30-х років більшовицькі заявляли, що в СРСР узке існує „безкласове суспільство“, тобто — немає ніяких класів і всі громадяни рівні.¹⁾ Але в дійсності²⁾ суспільство було розділене на два класи: клас партійної державної і партійної бюрократії та клас працюючих державних рабів.

Звичайно, така система могла триматися тільки за допомогою терору. Тому терор став звичайним щоденним явищем. Влада не мала довіря ні до когоч.³⁾ Не довіряючи нікому, влада мусила тилькувати за кожним людинкою. Комуністична таємна поліція, що спочатку називалася ОПУ^{*)} (по-раїїському — ГПУ), а потім НКВД^{**)} (по-російському — НКВД), стежила (слідкувала) за кожним кроком підсовєтського громадянина. Сотні тисяч табличних агентів підслухували кожну розмову, досліджували всі подробиці біографії кожної особи і ніколи не відступали за поведінкою лю-

дѣй на праці⁴⁾ і вдома. Вони також влаштовували різні провокації, щоб вивести, хто що думає і які має настрої.

Вільше того⁵⁾, влада вимагала від кожного громадянина доносити владі про копітний підозрілий факт. Доніси, тобто - тисліві або чіскі заяви про тиць антисовєтські вчинки, чи тицькі думки і настрої, вважались "справною тєсті" кожного громадянина. Все це називалось "більшовицькою тількістю", і все пєститє відбувалось під тєслом: "Вїще більшовицьку тількість!" Тєгалімо люди вкористовувало це дєля того, щоб звєсти особістї рєшїтки⁶⁾ з тїлї особами, з якими вони мали якісь свєрки чи суперєрки. Вїлькість донєсів булі звєгаїтїлїм кєксєпєлєм, тобто дрєлїтє на кєвїлїлїх осїб. Алє сїєдгї НКВД, які велї сїєдствє (розсїєдзуваннє) всїх цих справ, а також і прокурєри та сїєдгї, не вїмєгалїм дєказїв прєвїлїки і обвїкувєлїувєлїли та засїєднєкуєлїли люди на пїєдствї⁷⁾ самїх лїлїє донєсів. При цєблєу в'єзнієлї у тєорїєлїх бїлїлї і лїлїлїлї рїзлїлїлї тєорїєрєлїлї, вїлїлї-

ітого, щоб вони стверджували (підтверджу-
вали) те, в чому їх обвинувачували.

Людей переважно обвинувачували в так
званому „шкідництві“, тобто в діяльності
на шкоду⁸⁾ державі, а обвинувачених казали
бути „шкідниками“, „шпигалами“ або „зрад-
никами батьківщини“ і „ворогами народу“.
Але таких „ворогів народу“ було так ба-
гато, що народ сказав⁹⁾ про це дотепне
прислів'я: „Увесь народ став ворогом наро-
ду“.

Найбільша хвиля такого терору була
в 1937-38 р.р., а саме тоді, коли було введено
т.зв. „сталінську конституцію“, яка, напе-
ка сміх, гарантувала громадянам СРСР
різні „демократичні права“. Поді кількість в'язнів
у тюрмах і концтаборах СРСР досягла до 15-
20 мільйонів. Все це були переважно невинні
жертви „білошовинської тильності“. Особливо ба-
гато біди зазнала від цього Україна, бо тут був
не тільки загальний терор, але ще й спеціальний,
терор проти національно свідомих українців.

- * ДПУ (Державне Політичне Управління) - The State Political Control
- ** НКВС (Народний Комісаріат Внутрішніх Справ) - People's Commissariat for Internal Affairs

Вислови:

- 1. всі громадяни рівні - all (citizens) are equal
- 2. в дійсності - in reality
- 3. не ма́ти (ні до ко́го) дові́р'я - to have no trust (to no one)
- 4. на праці - at work
- 5. більше то́го - more than that
- 6. зводи́ти (особи́сті) раху́нки з... - to settle personal accounts with...
- 7. на підста́ві - on ground
- 8. дія́льність на шко́ду (дія́ти на шко́ду) - harmful activity against
- 9. склада́ти (прислі́в'я, пі́сню, оповіда́ння) - to create, to make (proverb, song, story)

Т Е Р R A I N (I).
(МІСЦЕВІСТЬ, ТЕРЕН.)

VOCABULARY.

1. особ'овий н'омер	- serial number
2. злиття річок	- river junction
3. виступ берега	- point of land
4. перетинати (перетяти)	- to cross, to intersect, to cut
5. піщана коса	- sand-bar
6. головне русло	- main channel
7. розвідувальний дозир (дозор)	- reconnaissance patrol
8. службова книжка	- identity book

-
1. <u>Question:</u> What is your serial number?	Який ваш особ'овий н'омер?
<u>Answer:</u> Не пам'ятаю.	I don't remember.
2. Q. Is this your identity book?	Це ваша службова книжка?
A. Так.	Yes, Sir.
3. Q. Where were you captured?	Де вас узяли в полон?
A. Біля злиття двох річок.	At the junction of two streams.
4. Q. From where did you come?	Звідки ви прийшли?
A. З-за річки.	From across the stream.

5. Q. Which stream did you cross?
 A. Через ширшу. Я не знаю, як вона називається.
 Через яку річку ви переправилися?
 The wider one. I don't know what it is called.
6. Q. At what spot did you cross the river?
 A. Я перейшов річку через брід, в тому місці, де є виступ берега.
 В якому місці ви переправилися через річку?
 At the ford in the river where there is a point of land.
7. Q. What do you mean by "point of land"?
 A. Це те місце, де берег заходить в річку. Там є піщана коса, що майже перетинає річку. Це утворює дуже добрий брід.
 Що ви розумієте під "виступом берега"?
 That's the place where the bank juts out into the river. There's a sandbar there that goes almost clear across the river. It makes a fine ford.
8. Q. What is the depth of the river at that point?
 A. Крім головного русла, вона ніде не перевищує одного метра.
 Яка глибина річки в цьому місці?
 Except for the main channel, it nowhere exceeds one meter.
9. Q. What is the depth of the main channel?
 A. Учора вночі, коли ми переправлялися, воно було до півтора метра завглибшки.
 Яка глибина головного русла?
 Last night when we were crossing over, it was up to a meter and a half in depth.
10. Q. How wide is the main channel where you crossed the river?
 A. Я думаю, від чотирьох до п'яти метрів.
 Яка ширина головного русла там, де ви переправилися?
 I guess from four to five meters.

11. Q. Where in the river is the main channel located?

A. Чекайте, пригадаю... Я б сказав, що (за) декілька метрів від нашого берега річки.

12. Q. What was your mission?

A. Я не розумію, що ви маєте на увазі.

13. Q. What were you doing on this side of the river?

A. Широ кажучи, я й сам не знаю. Сержант казав, що ми мусили з'ясувати, чи американці мають щонебудь біля злиття річок.

14. Q. How many men were in the reconnaissance patrol?

A. Всього нас було восьмиро.

15. Q. From what unit were the men?

A. Ми всі були з 2-го взводу 1-ої роти.

16. Q. What regiment?

A. 117-го стрілецького (піхотного).

17. Q. Who gave the sergeant the mission?

A. Завдання дав йому старший ад'ютант батальйону.

Де в річці знаходиться головне русло?

Wait a minute, let me recall... I would say within a few meters from our bank of the river.

Якє ви мали завдання?

I don't understand what you mean by mission.

Що, ви робили на цьому боці річки?

Frankly speaking I don't know myself. The sergeant said that we had to find out if the Americans had anything near the junction of the two rivers.

Скільки осіб було в розвідувальному дозорі?

Altogether there were eight of us.

З якої частини це були люди?

All of us were from the 2nd Platoon of 1st Company.

Якого полку?

117th Rifle Regiment.

Хто дав завдання сержантові?

The senior adjutant of the battalion gave him the mission.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. The ford is where the river makes a bend.
2. The Command Post of our Battalion is located in the woods on the reverse slope of a hill.
3. The right flank of their company is 50 meters from the road, near the swamp.
4. The Regimental Headquarters is located in the ravine, not far from the Battalion C.P.
5. We walked to the river along the crest of a hill and then through a narrow valley.
6. Our company dug in on level ground along a foot path.
7. Our mortars are covering the avenues of approach to our position.
8. The enemy division lost three thousand men and retreated.
9. I think he was here yesterday. However, I'm not sure.
10. What is the mission of your artillery battalion?
To support the attack of the 127 Rifle Regiment.
11. Enemy planes often make air raids.
12. After a short engagement the paratroopers were destroyed.
13. The intelligence service has great importance for the army.
14. Our antitank guns opened fire.
15. Every rifle regiment has its own regimental artillery and mortars.
16. An enemy regiment surrendered to our troops.
17. The battery stopped fire and withdrew.
18. Our tanks supported by motorized infantry were continuing the offensive.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. Soldiers are issued cartridges for rifle firing.
2. The radio is one of the main means of communication in the modern army.
3. The Colonel wishes you to report to Headquarters as soon as possible.
4. He left the room without saying "good-bye".
5. He said it without thinking.
6. They left without leaving their address.
7. I can't help telling you about it.
8. I can't help thinking about her.
9. I couldn't help laughing when he said this.
10. Think before speaking.
11. Before coming here I had breakfast.
12. You will do it after my leaving.
13. I'll go home after finishing this work.
14. You may go home after translating this text.

СЛОВАНИК - VOCABULARY

ба́тьківщина /ж/		fatherland
безкласо́вий, -а, -е, -і (Adj.)		classless, non-class
брехня́ /ж/ брехні		lie, falsehood
бюрократія́ /ж/		bureaucracy
вчинок /ч/ вчинки		action, act, behaviour
До́вір'я /о/		confidence, trust, reliance
До́віряти - До́вірити (Inf.)		to trust, to believe
До́віряю До́вірю		
До́віряєш До́віриш		
До́віряє До́вірить		
До́віряємо До́віримо		
До́віряєте До́вірите		
До́віряють До́віряють		
Доно́с /ч/ Доно́си		information, denunciation
Доно́сити - До́нести (Inf.)		to report, to inform
Доно́шу До́несу		
Доно́сиш До́несеш		
Доно́сить До́несе		
Доно́симо До́несемо		
Доно́сите До́несете		
Доно́сять До́несуть		
До́сліджува́ти - До́слідити, (Inf.)		to investigate, to search
До́сліджую До́сліджу		
До́сліджуєш До́слідиш		
До́сліджує До́слідить		
До́сліджуємо До́слідимо		
До́сліджуєте До́слідите		
До́сліджують До́слідять		
До́те́пний, -а, -е, -і (Adj.)		witty, ingenious, smart
зазна́вати - зазна́ти (Inf.)		to sustain, to experience
зазна́ю зазна́ю		
зазна́єш зазна́єш		
зазна́є зазна́є		
зазна́ємо зазна́ємо		
зазна́єте зазна́єте		
зазна́ють зазна́ють		

заява /ж/
заяви

statement, declaration

заявляти - заявити
заявляю заявлю
заявляєш заявиш
заявляє заявить
заявляємо заявимо
заявляете заявите
заявляють заявлять

(Inf.) to state, to declare

зводити - звести
зводжу зведу
зводиш зведеш
зводити зведе
зводимо зведемо
зводите зведете
зводять зведуть

(Inf.) to settle, to bring together

наклеп /ч/
наклепи

slander, calumny, libel

наче /неначе/

as if, as though, that, like

невинний, -а, -е, -і

(Adj.) innocent, harmless, not guilty

обвинувачений, -а, -е, -і

(P.P.P.) accused, defendant

особистий, -а, -е, -і

(Adj.) personal, individual, particular, private

пануючий, -а, -е, -і

(Pres. Act. Part.) ruling

партійний, -а, -е, -і

(Adj.) party

пильність /ж/

vigilance, watchfulness

пильнувати - допильнувати (Inf.) to look after, to guard, to wake

пильную
пильнуєш
пильнує
пильнуємо
пильнуєте
пильнують

підсоветський, -а, -е, -і

(Adj.) under-Soviet

підтверджувати -

підтверджую
підтверджуєш
підтверджує
підтверджуємо
підтверджуєте
підтверджують

підтвердити (Inf.) to confirm, to corroborate

підтверджу
підтвердиш
підтвердить
підтвердимо
підтвердите
підтвердять

подр ^о биця /з/ подр ^о бцяцї		detail
працюючий, -а, -е, -ї (Pres. Act. Part.)		working
прислів'я /о/ прислів'я		proverb, saying
провокація /з/ провокації		provocation
прокурор /ч/ прокурори		public prosecutor
розслідування /с/ розслідування		investigation, inquiry
сварка /з/ сварки		quarrel, disagreement, brawl
свідомий, -а, -е, -ї (Adj.)		conscious, deliberate
слідство /с/		inquest, inquiry
слідчий, -а, -е, -ї (Adj.)		interrogating (used as a noun - interrogator)
стверджувати - ствердити (Inf.)		to affirm, to assent
стверджую	стверджу	
стверджуєш	ствердиш	
стверджує	ствердить	
стверджуємо	ствердимо	
стверджуєте	ствердите	
стверджують	ствердять	
суперечка /з/ суперечки		dispute, controversy
суспільство /о/ суспільства		society, world, public
тортури (Used in plural only)		torture
усний, -а, -е, -ї (Adj.)		oral
шкідник /ч/ шкідники		wrecker, saboteur; villain
шкідництво /с/		sabotage, wrecking
шпигун /ч/ шпигуни		spy

UKRAINIAN

Basic Course

Lesson 140

Частина I.

Українська дійсність під совєтськими.

6. Пропаганда і дійсність.

Хоч у дійсності життя підсовєтських людей повне горя, суму і злиднів, проте совєтська пропаганда постійно і без кінця хвалять (хваляється), що це життя повне щастя і радості. Це життя в совєтській пресі і радіо не називається інакше, як тільки «щасливе радісне життя». Кожна доповідь чи промова на кожному зборах обов'язково містить в собі вислови подяки «партії й урядові» за «щасливе радісне життя». Люди приймають висловлювати такі подяки при кожному нагоді, і люди мусять вважати з себе справді задоволених і вдячних. Нові діти мусять постійно дякувати за «щасливе радісне дитинство», а старі люди за «щасливу радісну старість»: і т. п.

Взагалі все, що говориться совєтська пропаганда, в дійсності виглядає цілком навпаки. Коли в пропаганді говориться, що в СРСР є свобода слова, свобода друку, свобода релігії, вільне таємне голосування, і т. п., то насправді нічого цього немає. Ніхто не може висловити жодяк критичну думку, бо за кри-

тиску ўреду модаў не толькі арыштоўваюць, але і розстрэліваюць. Ніхто, крім дзяржавы, не можа друкаваць якіх кніжкі ці газэты, і ўсе падлягае сувобі ў цензурі.³⁾ Ніхто не можа вільна моліцца Богу, бо навіць і в тых цэрквах, які зашліліся, свецьнікі мусяць выгалошываць молітвы за катів на роду-камуністычных «вождів». В Украіні ж мо́ди навіць не маюць права моліцца по-украінскаму, бо ўсі украінскі цэрквы закрыві і заборонені.

Шчо́до «вільнаго таёмнаго голасування», то це найбільш нахабный обман. На выборах⁴⁾ мо́ди мо́жуть голасуваць лшчэ за адін спісок кандыдаців камуністычнай партыі і не вільно, а під пільным наглядом таёмнай поліцыі. Напередодні і під час выборів відбуваюцца масові арышты, тому мо́ди голасуюць під тымскім страху за свойо безнеку.⁵⁾

Але найбільшого насмішкова і змуцання над наро́дом є в СРСР конектывуітне «пра́во на пра́цю і відпочінок». Мо́ди не толькі маюць пра́во, а мусяць обовязкова працуваць, але до остбанного га. су вони були позбавлені пра́ва покинуць пра́цю за владеним бажанням.⁶⁾ За тэ дзяржава заўжди мае пра́во звільніти з пра́ці ко́жнаго робітніка з служ-

б'овця, або перемстити франків з однієї посади на іншу. На праці ж скрізь панує суворі вишківська дисципліна. За законом⁷⁾ 1940 р. (що діє до 1956 р.) спізнання на працю більше ніж на 20 хвилин⁸⁾ вважалося «прогулом» і за це модіну віддавали під суд.⁹⁾ А відмова від праці і тепер вважається саботажом, тобто — тяжким кримінальним злочином. Мільйони модій в СРСР переходять через ґорни й концтабори за порушення трудової дисципліни!

Взагалі ж між ґорного і «воленю» в СРСР дуже велика різниця. За свої заробітки моді й на волю не мають змоги жити по-людському. Жертва випиє з працівничих ніть і кров для своєї користі, перетворюючи їхнє життя в пекло, і називає це «раєм»!

---

⁷⁾
Вислови:

1. містити в собі	- to contain in itself
2. вдавати з себе	- to pretend, to show up
3. підлягати цензурі	- to be subjected to censorship
4. на виборах	- during the election
5. страх за (свою безпеку, своє здоров'я і т.д.)	- fear to lose (own safety, health, etc.)

6. за власним бажанням - of one's own accord voluntarily,
according to one's own desire
7. за законом - according to the law
8. спізнення на (20 хвилин, - to be late for (20 minutes, one
годину, півгодини і т.д.) hour, a half of an hour
9. віддавати під суд - to summon to a trial, to call to
the court

Т Е Р Р А І Н (II).

(МІСЦЕВІСТЬ, ТЕРЕН.)

VOCABULARY.

1. описувати (описати)	- to describe
2. висота	- height, hill
3. гребінь	- crest; comb
4. місцеві предмети	- terrain features
5. штучні місцеві предмети	- man-made terrain features
6. пересікати (пересікти)	- to cross, to intersect, to cut
7. сухе русло	- dry stream bed
8. околиця	- vicinity, suburb
9. по відношенню до	- with respect to, in reference to
10. передній схил (спад) горба	- forward slope of a hill
11. печера	- cave

1. Question: Yesterday you said that you had been sent to the Battalion C.P. Tell me, when were you there?

Answer: Приблизно о четвертій годині дня.

2. Q. Where is the Battalion C.P. located?

A. Позаду одного з горбів.

Вчора ви сказали, що вас послали на командний пункт (К.П.) батальйону. Скажіть, коли ви там були?

Approximately at four o'clock in the afternoon (1600 hours).

Де розташований К.П. батальйону?

Behind one of the hills.

3. Q. Describe the terrain features which surround the Command Post.

A. Дайте згадати. Там на гребні висоти є декілька великих каменів.

4. Q. What other terrain features are there?

A. Ну, там ще є ліс. Фактично К.П. розташований недалеко від західного краю однієї галявини в цьому лісі.

5. Q. Is there a road over there?

A. Так, дорога з Іванівки проходить мимо цього місця.

6. Q. What other man-made terrain features are near-by?

A. Там на дорозі є невеликий міст. Він пересікає (перетинає) сухе русло.

7. Q. Where is the battalion C.P. located with respect to the bridge?

A. Треба звернути з дороги і йти вздовж сухого русла праворуч (направо). Командний пункт знаходиться приблизно (за) 75 метрів від дороги.

8. Q. You said that you turned off the road to the right. Which direction did you go then?

A. Від району роти в Іванівку.

Опишіть місцеві предмети, що оточують командний пункт.

Let me recall. There, on the crest of the hill are some large boulders.

Які ще є там місцеві предмети?

Well, there's also the woods. Actually the C.P. is located not far from the west edge of a clearing in this woods.

Чи там є дорога?

Yes, the road from Ivanivka goes right past this spot.

Які ще штучні місцеві предмети є поблизу?

There, on the road is a small bridge. It crosses a dry stream bed.

Де по відношенню до мосту знаходиться К.П. батальйону?

One has to turn off the road and walk along the dry stream bed to the right. The Command Post is located about 75 meters from the road.

Ви сказали, що ви звернули праворуч з дороги. В якому напрямку ви тоді йшли?

Away from the Company area towards Ivanivka.

9. Q. Are you talking about the road to Ivanivka?
- A. Так.
10. Q. What other woods are there in that vicinity?
- A. Більше я не бачив. Ліс є лише в районі нашого батальйону.
11. Q. Where is your Company located in reference to the Battalion C.P.?
- A. Приблизно півкілометра прямо в напрямку фронту.
12. Q. What outstanding terrain features are there within the company area?
- A. Я вже казав, що рота розташована в лісі на передньому схилі (спаді) горба.
13. Q. Describe that hill.
- A. На зворотному схилі (спаді) цього горба є або вузька долина, або яр. В цьому яру є багато печер.
14. Q. Do you make use of these caves in any way?
- A. Ми складаємо в них боєприпаси й інше майно.
15. Q. What else did you see in this ravine?
- A. Там стоять полкові міномети.
- Ви говорите про дорогу в (на) Іванівку?
- Yes.
- Які ще ліси є там в околицях?
- I didn't see any more. There are woods only in our Battalion area.
- Як розташована ваша рота по відношенню до К.П. батальйону?
- Approximately half a kilometer directly towards the front.
- Які помітні місцеві предмети є в районі розташування роти?
- I've already said that the company is located in the woods on the forward slope of a hill.
- Опишіть цей горб.
- There's either a narrow valley or a ravine on the reverse slope of this hill. In this ravine there are many caves.
- Чи ви як-небудь використовуєте ці печери?
- We store our ammunition and other property in them.
- Що ще ви бачили в цьому яру?
- The regimental mortars are located there.

P A R T III.

HOMEWORK.

Перепишіть ці речення, замінивши англійські слова українськими.

1. За ..... починається .....
tank driving ground desert
2. .... знаходиться за містом.
Airfield
3. В будинку арсеналу знаходиться склад ..... й артилерійських .....
shells of rifles
4. Щоб зайти до арсеналу, потрібний .....
pass
5. Ворожі літаки часто роблять .....
air raids
6. .... країни складаються з різних .....
Armed forces branches
..... : ..... і т.п.
of arms infantry, cavalry, artillery, armored troops
7. В ..... проводиться підготовка ..... і .....
camp of squads of platoons
8. Старшина роти робить ..... і перевіряє за списком, чи всі солдати в .....
roll call present
9. В організацію збройних сил входить .....
intelligence service
10. Наш кулемет знишив ..... гармати.
crew
11. Ми взяли в полон ..... танка.
crew

12. Наші частини на цьому відтинку ..... на 2 кіло-
метри.
advanced
13. За словами ..... дивізія ворога мала великі втрати.
POW
14. .... ворог заатакував нас, ми відбили б його атаку.
If
15. .... танки прибули на фронт, ми перейшли в наступ.
After
16. .... перейти в наступ, треба зробити розвідування.
Before

P A R T I V.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. I would have gone home if I had received a leave.
2. If I had been free, I would have gone with you to the lecture.
3. If you see her, ask her if she will come to our place tomorrow.
4. He said he would drop by at your place at 5 o'clock.
5. He earns money by selling papers.
6. I don't feel like working.
7. I don't feel like going to the movies.
8. I don't feel like drinking beer.
9. This article is worth reading.
10. This house is worth buying.
11. He left the room without saying when he would be back.
12. When you were telling this story, we couldn't help laughing.
13. The Colonel doesn't permit smoking in class.
14. After washing the dishes she started listening to the radio.
15. While living in California, we often went hunting.
16. Living is very expensive here.

бажан ¹ ня /с/ бажан ¹ ня		desire, wish
безпе ¹ ка /ж/ безпе ¹ ка		safety
вда ¹ вати - вда ¹ ти вда ¹ ю вда ¹ м вда ¹ ш вда ¹ си вда ¹ вда ¹ сть вда ¹ мо вда ¹ мо вда ¹ сте вда ¹ сте вда ¹ ють вда ¹ дуть	(Inf.)	to pretend
ви ¹ бори	(Used in plural only)	election
вигол ¹ овувати - вигол ¹ осити вигол ¹ овую вигол ¹ осу вигол ¹ овуєш вигол ¹ осиш вигол ¹ овує вигол ¹ осить вигол ¹ овуємо вигол ¹ осимо вигол ¹ овуєте вигол ¹ осите вигол ¹ овують вигол ¹ осять	(Inf.)	to make a speech, to deliver
висл ¹ овлювати - висл ¹ овити висл ¹ овлюю висл ¹ овлю висл ¹ овлюєш висл ¹ овиш висл ¹ овлює висл ¹ овить висл ¹ овлюємо висл ¹ овимо висл ¹ овлюєте висл ¹ овите висл ¹ овлюють висл ¹ овлять	(Inf.)	to express
висота ¹ /х/ висоти		height
вити ¹ скувати - вити ¹ снути вити ¹ скую вити ¹ сну вити ¹ скуюєш вити ¹ снеш вити ¹ скуює вити ¹ сне вити ¹ скуюємо вити ¹ снемо вити ¹ скуюєте вити ¹ снете вити ¹ скуюють вити ¹ снуть	(Inf.)	to stamp, to imprint, to impress
відмова ¹ /ж/ відмови		refusal
голосуван ¹ ня /с/		election, voting

голосувати - проголосувати (Inf.)	to vote, to elect
голосую	проголосую
голосуєш	проголосуєш
голосує	проголосує
голосуємо	проголосуємо
голосуєте	проголосуєте
голосують	проголосують
горе /с/	grief, sorrow, distress
гребінь /ч/	crest, ridge
дитинство /с/	childhood
діяти - вдіяти (Inf.)	to act
дію	
дієш	
діє	
діємо	
дієте	
діють	
доповідь /ж/	report, lecture
доповіді	
друк /ч/	print
друкувати - віддрукувати (Inf.)	to print, to publish
друкую	
друкуєш	
друкує	
друкуємо	
друкуєте	
друкують	
змога /ж/	possibility, opportunity
знущання /с/	cruel treatment, mockery, torture
знущання	
кандидат /ч/	candidate
кандидати	
кат /ч/	hangman
кати	
карний, -а, -е, -і (Adj.)	criminal, penal
конституційний, -а, -е, -і (Adj.)	constitutional
критика /ж/	criticism
критичний, -а, -е, -і (Adj.)	critical

людський, -а, -е, -і	(Adj.)	human
мо́лтва /ж/ мо́лтва		prayer
мо́литися - помо́литися (Inf.)		to pray
мо́люся		
мо́лишся		
мо́литесь		
мо́лимося		
мо́литеся		
мо́ляться		
на́гляд /ч/		supervision, control
напе́редо́дні	(Adv.)	the day before, on the eve
насмі́шка /ж/ насмі́шки		mockery, derision
наха́бний, -а, -е, -і	(Adj.)	impudent, insolent
о́бман /ч/		fraud, illusion, bluff
око́лиця /ж/ око́лиці		neighborhood, vicinity, suburb
о́писувати - о́писати (Inf.)		to describe
о́писую	о́пишу	
о́писуєш	о́пишеш	
о́писує	о́пише	
о́писуємо	о́пишемо	
о́писуєте	о́пишете	
о́писують	о́пишуть	
пи́льний, -а, -е, -і	(Adj.)	vigilant, watchful, alert; dusty
піт /ч/		sweat
пе́кло /с/		hell
перемі́шувати - перемі́стити (Inf.)		to move somewhere else, to display, to transfer
перемі́шую	перемі́шу	
перемі́шуєш	перемі́стиш	
перемі́шує	перемі́стить	
перемі́шуємо	перемі́стимо	
перемі́шуєте	перемі́стите	
перемі́шують	перемі́стять	
пересі́кати - пересі́кти (Inf.)		to intersect, to cut
пересі́каю	пересі́чу	
пересі́каєш	пересі́чеш	
пересі́кає	пересі́че	

пересікаємо	пересічаємо'	
пересікаєте	пересічете'	
пересікають	пересічуть	
печера, /л/ печери		cave, cavern, catacomb
подяка /ж/ подяки		thanks
позбавлений, -а, -в, -и	(P.F.P.)	deprived
покидати - покинути	(Inf.)	to leave, to abandon, to desert
покидаю покину		
покидаєш покинеш		
покидає покине		
покидаємо покинемо		
покидаєте покинете		
покидають покинуть		
посада /ж/ посади		position, post, situation
порушення /с/ порушення		violation, breaking
прогуд /ч/ прогули		shirking duty, non-appearance, neglect of duty
промова /ж/ промови		speech
радісний, -а, -е, -и	(Adj.)	glad, joyous, joyful
рай /ч/		paradise
саботаж /ч/ саботажі		sabotage
спізнення /с/ спізнення		delay
сум /ч/		melancholy, sadness, grief
тиск /ч/		pressure
трудо́вий, -а, -е, -и	(Adj.)	working, labor
фахівець /ч/ фахівці		specialist, expert

хва́стати - похва́стати (Inf.) to boast, to brag
хва́стаю
хва́стаеш
хва́стае
хва́стаемо
хва́стаете
хва́стають

цензу́ра /ж/

copyright

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 141

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА В РАДЯНСЬКІЙ АРМІЇ.

В Радянському Союзі військова повинність є обов'язковою для всіх чоловіків (мужчин). Призову в армію підлягають особи, що досягли призовного віку (19-ти років) на перше січня. Особи, що закінчили середній учбовий заклад, призиваються до армії в віці 18-ти років. Як правило, призovníки викликаються місцевими військовома́тами (військовими комісаріатами) на призовні пункти. Там вони переходять перевірку призовної комісії. Медична комісія перевіряє стан їхнього здоров'я. Потім їм оголошують, хто з них прийнятий на дійсну службу і в який рід військ. Через два тижні всі прийняті на дійсну службу з'являються на розподільчі пункти для спрямування їх у військові частини. В військовій частині новобранців спочатку спрямовують у карантин. Там вони проходять санітарну обробку: медогляд, різні щеплення, стріження волосся і т.п. По двох тижнях перебування¹ в карантині їх спрямовують до різних підрозділів. Новобранцям видають спідню білизну, постільну білизну, обмундирування і частину спорядження. Через 2 місяці новобранців приводять до військової присяги. З цього часу вони вже не новобранці, а молоді солдати, що повинні нести всі обов'язки згідно з уставом Радянської армії. Кожен військовослужбовець належить до певного роду військ. Військові службовці, в залежності від того, в якому роді військ вони служать, називаються: піхотинець (стрілець), артилерист, кавалерист,

танкіст, сапёр, понтонёр, парашутист, авіатор, зв'язківець, хімік (хімік), моряк, прикордонник і т.п.

Якщо хтось із військовослужбовців серйозно захворіє, санітарна машина відвезить його в лазарет. В лазареті є амбулаторія, а також палати, де лежать хворі.

Не всі солдати задоволені армійським режимом. Тому дехто з них пробує інколи скаржитися. Сьогодні вранці генерал Михайленко наказав полковникові Бойку розглянути скаргу одного сержанта. Ця скарга по командній лінії дійшла до його штабу. Солдати завжди подають скарги по команді своєму безпосередньому начальникові. Скарга йде вгору аж до начальника, що може розв'язати питання. Начальники, що їм військовослужбовці підкорені по службі, називаються їхніми "прямими начальниками". Найближчий прямий начальник військовослужбовця називається його "безпосереднім начальником".

(продовження буде)

-
1. по двох тижнях перебування (після двох тижнів перебування) - after two weeks of staying /living, whiling/

T E R R A I N (III).

(МІСЦЕВІСТЬ, ТЕРЕН.)

V O C A B U L A R Y .

1. тягну́тися (тягті́ся)	- to stretch, to extend, to run, to sweep, to range
2. за́крут	- bend
3. прикрива́ти - прикрі́ти	- to cover
4. відно́сно + gen.	- in relation to
5. підви́щення	- higher ground; rise, promotion
6. горбчо́к	- knoll
7. струмо́к	- stream
8. боло́тисте місце	- swampy place
9. розкида́ний	- scattered

-----

1. Question: How wide is your
company front?

Яка ширина фронту вашої
роти? (Який завширшки...)

Answer : Позиції нашого
взводу тягнуться від
дороги праворуч до ви-
сочяни, де ріка робить
закрут.

Our platoon front extends from
the road on the right to the
height where the river makes the
bend.

2. Q. And who is located to
the left of you?

А хто стоїть ліворуч (на-
ліво) від вас (з лівого бо-
ку від вас)?

A. Нашим сусідом з лівого
боку є наш перший взвод.

Our neighbor on the left is
our own 1st platoon.

3. Q. Is this platoon located far from the river?
- A. Там є стежка, що йде паралельно з річкою. Взвод окопався між цією стежкою й річкою.
4. Q. What is the mission of that platoon?
- A. Прикривати своїми кулеметами всі шляхи й підходи з вашого боку річки.
5. Q. And where is your third platoon?
- A. Він у резерві біля К.П. роти.
6. Q. What company is located to your right?
- A. Там стоїть друга рота нашого батальйону.
7. Q. How is it located in relation to the road and the river?
- A. Один взвод знаходиться біля самої дороги. В цьому місці місцевість дуже рівна, майже як поле...
8. Q. Go ahead!
- A. Взвод окопався від дороги до болота, використовуючи підвищення й горбочки. Вони там чудово замаскувалися.
- Чи цей взвод розташований далеко від річки?
- There is a foot path that runs parallel to the river. The platoon is dug in between this foot path and the river.
- Яке завдання цього взводу?
- To cover all routes and avenues of approach from your side of the river with its machine guns.
- А де ваш третій взвод?
- It is in reserve, near the Company C.P.
- Яка рота стоїть праворуч (з правого боку) від вас?
- The 2nd Company of our Battalion is situated there.
- Як вона розташована відносно дороги й річки?
- One platoon is located right next to the road. The ground is very level at that point, almost like a field.
- Продовжуйте.
- The platoon is dug in from the road to the swamp, using the higher ground and knoll. They are excellently camouflaged over there.

9. Q. And where is their machine gun?
- A. Кулемет знаходиться (за) 20 метрів від дороги. Він здається купою каміння, аж доки не підійдеш до його позиції на декілька метрів.
10. Q. You said this platoon is in this field. And where are the other platoons?
- A. 2-й взвод в іншому кінці поля. Він там на болоті.
11. Q. And where is their right flank?
- A. Там через болото в річку тече невеликий струмок. Позиції 2-го взводу доходять до цього місця. Де розташований (їхній) 3-й взвод, я не знаю.
12. Q. What unit is on the other side of the stream in the swamp?
- A. Не знаю.
13. Q. How are the men dug-in in 2nd Platoon?
- A. Там таке болотисте місце, що довелося для позицій використати розкидані тут і там горбочки.
14. Q. Who is on your left?
- A. Точно не знаю. Я чув, як один солдат казав, що він бачив там людей нашого полку.
- А де їхній кулемет?
- The machine gun is about 20 meters from the road. It looks like a pile of rocks until you get within a few meters of its position.
- Ви сказали, що цей взвод на цьому полі. А де інші взводи?
- The 2nd Platoon is at the other end of the field. It's there in the swamp.
- А де їхній правий фланг?
- A small stream runs there through the marsh into the river. 2nd Platoon positions extend up to that spot. Where the /their/ 3rd Platoon is located I don't know.
- Який підрозділ знаходиться по другий бік струмка на болоті?
- I don't know.
- Як окопалися люди в другому взводі?
- It's such a swampy place that they had to use the small hillocks scattered here and there for their positions.
- Хто є з вашого лівого боку?
- I don't know exactly. I heard one of the men say that he saw men from our regiment there.

15. Q. Where is the Regimental Headquarters?

A. О, це недалёко від Іванівки.

16. Q. When was it there?

A. Два дні тому.

17. Q. Where is that place in reference to Ivanivka?

A. Давайте подивимся. Я міг бачити Іванівку з командного пункту. Вона знаходиться на схід від нього. Село лежить на високому місці і його можна бачити зі значної віддалі. В ньому стоїть штаб дивізії.

Де знаходиться штаб полку?

Oh, that's not far from Ivanivka.

Коли він там був?

Two days ago.

Де знаходиться це місце по відношенню до Іванівки?

Let's see. I could see Ivanivka from the Command Post. It is to the east of the Command Post. The village is on high ground and it can be seen from considerable distance. The Division Headquarters is located in it.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. In the artillery the company is called a battery and the battalion is called an artillery battalion.
2. The quartermaster issues military clothing and equipment to the young soldiers.
3. Highway 101 runs from Monterey to San Francisco.
4. How many ships come here every day?
5. When was this order given?
6. In the camps usually soldiers live in tents.
7. The sergeant is not sure if his platoon will be able to attack the village.
8. The information received by the commanding officer was very important.
9. Did you like the girl who sat next to you yesterday?
10. The Civil War lasted for several years.
11. He could not find his book on the table and started looking for it on the shelf.
12. Our defense repulsed the first attack of enemy tanks.
13. Enemy soldiers, taken prisoner by our troops, say that the enemy intend to drop paratroopers in our rear.
14. Our reconnaissance reports that 3 divisions of enemy motorized infantry which were in reserve are now being sent to the front.
15. We expect that the enemy will attack as soon as new divisions arrive at the front.
16. Behind our left flank the mortars of the 263rd rifle regiment have occupied their firing positions.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. I heard him singing Ukrainian songs.
2. I saw her drinking cognac.
3. I saw them smoking cigars.
4. Don't break this vase; it's very expensive.
5. The cup fell but didn't break.
6. While playing football he broke /his/ leg.
7. I must go to the dentist; I broke /my/ tooth.
8. I can't write; my pen is broken.
9. I was in Europe when war broke out.
10. We were all sleeping when the fire broke out.
11. Suddenly a violent storm broke out on the sea.
12. Who broke my chair?
13. Who wrecked /smashed/ your car?
14. You will wreck /smash/ your car if you drive fast.
15. Our troops defeated the enemy.
16. I'll do it during the next break.

авіатор /ч/ авіатори		aviator, airman
армійський, -а, -е, -і	(Adj.)	army, of the line
аж		till, to,
безпосередній, -я, -е, -і	(Adj.)	immediate, direct
відносно	(Adv.)	relatively, concerning
болотистий, -а, -е, -і	(Adj.)	swampy, marshy
військовослужбовець /ч/ військовослужбовці		service man, military man, soldier
військомат /ч/		(military commissariat) military registration and enlistment office
викликається - викликатися (Inf.) викликається викликаються		to be called
горбчок /ч/ горбчки		hillock
закрут /ч/ закрути		twin, turning, winding
залежність /ж/		dependence, subordination
зв'язківець /ч/ зв'язківці		signaller, signal man, communication service officer
карантин /ч/		quarantine
комісія /ж/ комісії		commission
лазарет /ч/ лазарети		hospital,
мужчина /ч/ мужчини		man, male
новобранець /ч/ новобранці		recruit
обробка /ж/		processing
підвищення /с/		elevation, rise, promotion, advancement

підкорений, -а, -е, -і (P.P.P.)	subjugated, conquered, subordinate
повинність /ж/	duty, obligation, service
понтонер /ч/ понтонери	pontooner,
постільний, -а, -е, -і (Adj.)	bed
призиватися - призиватися (Inf.)	to be called
призиваюся	
призиваєшся	
призивається	
призиваємося	
призиваєтеся	
призиваються	
призов /ч/	draft, call to military service
призовий, -а, -е, -і (Adj.)	military(age)
призовник /ч/ призовники	draftee, man called up for military service
прийнятий, -а, -е, -і (P.P.P.)	accepted
прикордонник /ч/ прикордонники	frontier-guard, border guard
прикривати - прикрити (Inf.)	to cover, to screen, to shelter
прикриваю прикрию	
прикриваєш прикриєш	
прикриває прикриє	
прикриваємо прикриємо	
прикриваєте прикриєте	
прикривають прикриють	
розкиданий, -а, -е, -і (P.P.P.)	scattered, dispersed
розподільний, -а, -а, -і (Adj.)	distributive
санітарний, -а, -е, -і (Adj.)	sanitary
скарга /ж/ скарги	complaint
спрямовувати - спрямувати (Inf.)	to direct, to send
спрямовую спрямую	
спрямовуєш спрямуєш	
спрямовує спрямує	
спрямовуємо спрямуємо	
спрямовуєте спрямуєте	
спрямовують спрямують	

спрямування /с/	direction
стрижіння /с/	hair-cutting
струмок, /ч/ струмки	brook, stream,
тягну́тися /тягті́ся/ (Inf.)	to stretch, to extend, to range
тягну́ся	
тягнемо́ся	
тягнетьо́ся	
тягнемо́ся	
тягнетьо́ся	
тягну́ться	
уста́в /ч/ уста́ви	(code of) regulation, statute, rule
хе́мік /ч/ /хімік/ хе́міки	chemist
ще́плення /с/	vaccination, inoculation

В і с л о в и :

пості́льна білізна -	bedding, bed clothing
нести́ обов'язки	to carry responsibility, duty
нести́ обов'язки згідно в	to carry responsibility according to
в залежності від	depending on
розгля́нути ска́ргу	to consider a matter
розв'язати пита́ння	to solve a question, to decide
підко́рений по слугбі	subordinated in service

В і й с ь к о в і в і с л о в и :

військо́ва повинні́сть	military service, duty
призов до а́рмії	call to service, call to army
призовни́й вік	military service age
військо́вий коміса́ріат	military commissariat, military registration and enlistment office
призовни́й пункт	recruit center

призовна комісія	draft board, recruit commission, selective commission
прийнятий на дійсну службу	accepted for military service (duty)
розподільчий пункт	distributing centre
санітарна машина	ambulance, motor ambulance
санітарна обробка	sanitary processing
військова присяга	oath of enlistment, oath of allegiance
приводити до військової присяги	to put on his oath of enlistment
устав Радянської Армії	statute (regulation) of the Soviet Army
прямий начальник	(direct) immediate superior
безпосередній начальник	immediate superior
командна лінія	chain of command
подати скаргу по командній лінії	to submit the complaint through
по команді	through channels

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 142

ЧАСТИНА I.

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА В РАДЯНСЬКІЙ АРМІЇ.

(продовження)

Кожний військовослужбовець, незалежно від звання, виконує певну службу. За спеціальністю військовослужбовці називаються: стрілець, мінометник, кулеметник, розвідник, водій танка, радист, кухар, санітар і т.д. В мирний і воєнний час військовослужбовці інколи одержують призначення тимчасово виконувати ті чи інші¹ обов'язки. Тоді вони називаються за уставом: черговий по частині (по полку), черговий по гарнізону, оперативний черговий, черговий по аеродрому і т.д. За уставом Внутрішньої Служби Збройних Сил СРСР всі військовослужбовці розділяються:

1. В сухопутних військах і повітряних силах - на солдатів, сержантів, молодших офіцерів, старших офіцерів, генералів і маршалів.

2. У військово-морських силах - на матросів, старшин, молодших офіцерів, старших офіцерів і адміралів.

Військові звання військовослужбовців можна розпізнати за їхніми відмінними знаками на погонах, визначеними для кожного звання.

Рід військ в радянських збройних силах можна визначити за обмундируванням військовослужбовця, за окличками кашкетів, за кантами й емблемами на погонах, а також за кольором петлиць.

(продовження буде)

1. ті чи інші - those or other... /those of different ones/

T E R R A I N (IV).

(МІСЦЕВІСТЬ, ТЕРЕН.)

VOCABULARY.

1. вершина	- summit, top
2. видні́тися	- to appear
3. виселя́ти - виселити	- to evict, to eject, to move out, to banish, to exile, to change one's
4. вкритий, -а, -е, -і	- covered (residence)
5. вогневі засоби	- means of fire, weapons /heavy or crew served/ fire power.
6. дротяній, -а, -е, -і	- wire
7. дротяне загорб́дження	- /barbed/ wire entanglements
8. загорб́дження	- barrage, obstacle, enclosure
9. зрива́ти - зрива́ти	- to snatch away, to pick, to pluck, to tear down
10. кладови́ще	- cemetery, burial ground
11. крути́й	- steep, rapid, abrupt, sharp, sudden
12. луг	- meadow
13. напива́тися - напі́тися	- to quench one's thirst; to get drunk
14. незасе́лений, -а, -е, -і	- not populated, uninhabited
15. пересі́чений, -а, -е, -і	- intersected
16. пересі́чена місцеві́сть	- broken terrain
17. підні́жжя	- foot of /mountain/
18. підні́жжя висоти́	- base, foot, bottom of hill
19. пологі́й, -а, -е, -і	- gentle sloping, slanting
20. посі́в	- crops, sowed in area

21. прослідкувати	- to trace, to watch, to spy, to take a look at...
22. протитанковий рів	- antitank ditch
23. протипіхотне загородження	- antipersonnel obstacle
24. рів	- big ditch
25. розгалуження	- fork, branching, ramification
26. розгалуження дороги	- road fork
27. роздоріжжя	- road fork
28. ставок	- pond
29. цвинтар	- cemetery

1. Q. Yesterday you said that you were at the Regimental C.P. Describe the route you took to get there.

A. Я вийшов з району роти приблизно о п'ятій годині ранку й пішов до дороги.

2. Q. Towards which road?

A. До дороги, що йде з правого боку наших позицій в напрямку Іванівки.

3. Q. I understand. Continue with your story.

A. Дійшовши до дороги, я повернув (звернув) праворуч. Я пройшов приблизно півкілометра до місця, де дорога починає підніматися на гребінь.

Вчора ви казали, що ви були на К.П. полку. Опишіть шлях, по якому ви йшли туди.

I started from my company area about 5 o'clock in the morning and walked towards the road.

До якої дороги?

Towards the road running to the right of our position in the direction of Ivanivka.

Розумію. Продовжуйте розповідати.

On reaching the road I turned to the right. I walked about half a kilometer to the point where the road begins to go up the ridge.

4. Q. And what happened there?

A. Там мені зупинив вартовий, біля загородження дороги.

I шо там сталось?

There a sentry stopped me at a road block.

5. Q. Describe this road block.

A. Там є стара каніва, що є, як мені сказали, добрим протитанковим ровом.

Опишіть це загородження.

There is an old ditch which as I was told makes a good antitank ditch.

6. Q. And where does the road go from there?

A. Дорога йде через міст. Біля другого кінця мосту є невелика група дерев.

А куди веде дорога звідти?

The road goes over a bridge. At the other end of the bridge is a small clump of trees.

7. Q. What weapons cover this road block?

A. Там стоїть одна протитанкова гармата. І, здається, серед дерев був розташований стрілецький взвод.

Які вогневі засоби прикривають загородження дороги?

There is an antitank gun located there. And I think a rifle squad was stationed in among the trees.

8. Q. Are there any antipersonnel obstacles there?

A. Там є посіви й сапери поставили на них багато дротяних загороджень.

Чи там є протипіхотні загородження?

There are some sowed in areas and the combat engineers have put in a lot of barbed wire entanglements on them.

9. Q. Do any local inhabitants live in that area?

A. Колись, звичайно, жили. Однак ми виселили їх минулого тижня. Місцевість зараз незаселена.

Чи в цьому районі живуть місцеві мешканці?

At one time they did, of course. We've moved them out however during the past week. The area is uninhabited at present.

10. Q. Go ahead.

A. Ну, після того, як я показав вартовому свою службову книжку, я пішов далі по дорозі. Я піднявся по ній на гребінь. Коли я досяг (нув) вершини (вершкі), мені захотілося пити.

11. Q. Did you find any water there?

A. На вершині (на вершці) біля церкви є кладовище (цвинтар). На кладовищі є колодязь. От там я й напився.

12. Q. And then you started walking again?

A. Ні, я зірвав яблуко з найближчого дерева й сів відпочивати. Як я пам'ятаю, я сидів там і розглядав околиці. На горизонті виднілися високі гори.

13. Q. What else did you see there?

A. Між горами й місцем, де я сидів, знаходиться озеро. Воно не дуже велике, але гарне. Я міг прослідкувати течію річки аж до того місця, де вона впадає в це озеро.

14. Q. What did you do after you were rested?

A. Я пішов далі в напрямку штабу.

15. Q. Did you start going down?

A. Так, я почав спускатися вниз по дорозі.

Продовжуйте.

Well, after I showed the sentry my identity book I continued along the road. I followed it up to the ridge. When I reached the top I got thirsty.

Чи ви знайшли там воду?

At the top of the hill near the church there is a cemetery. In the cemetery there is a well. That's where I got a good drink.

І тоді ви знову пішли?

No, I picked an apple from the nearest tree and sat down to rest. As I remember, I sat there and looked over the countryside. Tall mountains could be seen on the horizon.

Що ще ви там бачили?

Between the mountains and the spot where I was sitting there is a lake. It's not very large, but beautiful. I could trace the course of a stream to where it flowed into this lake.

Що ви зробили після того, як відпочили?

I continued on towards the Regimental Headquarters.

Ви почали спускатися?

Yes, I started following the road down.

16. Q. How was the terrain over there?

A. По цей бік висоти місцевість менше пересічена і дорога не крута, а пологі.

17. Q. Tell me, is that hill wooded?

A. Так, але є великі галявини. Внизу біля підніжжя висоти починаються луки. Потім я дійшов до роздоріжжя (розгалуження дороги).

18. Q. Where did you go then?

A. Я звернув ліворуч і скоро дійшов до К.П. полку.

19. Q. How far is that from the road fork?

A. Метрів 200-250. Я йшов 3-4 хвилини.

20. Q. And just where is the Regimental C.P. located?

A. Праворуч від дороги є старий ставок. К.П. знаходиться на самому березі цього ставка. Ну, от, мабуть, і все, що я знаю про К.П. полку.

Яка там була місцевість?

On this side of the hill the terrain is less broken up, and the road is not steep but gently sloping.

Скажіть, чи ця висота вкрита лісом?

Yes, but there are large clearings. Meadow lands begin below, near the foot of the hill. Then I got to a road fork.

Куди ви пішли тоді?

I turned to the left and soon got to the Regimental C.P.

Як це далеко від роздоріжжя (від розгалуження дороги)?

About 200 or 250 meters. I walked 3 - 4 minutes.

А де ж розташований К.П. полку?

To the right of the road there is an old pond. The C.P. is right on the shore of this pond. Well, I suppose that's all I know about the Regiment C.P.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate the following phrases into Ukrainian:

1. Our cavalry pursued the retreating enemy.
2. Please find out what time it is. My watch has stopped.
3. The rain stopped three hours ago.
4. He told us that he felt ill.
5. We called up our friend and asked him if he could take us in his truck to the village. We said that the village was located twelve kilometers from the town.
6. He promised to come to the station not later than six.
7. After a short engagement our troops captured the river crossing.
8. The arrested /man/ jumped over the fence and ran away.
9. You have the right to demand an answer.
10. Yesterday the policeman caught the thief and arrested him.
11. You're lying. I don't believe you.
12. He often lies. One can't believe him.
13. The spy was hanged yesterday.
14. During the war there was a lack of fuel.
15. I need /lack/ a hundred dollars to buy this car.
16. Is there anyone here who was on the front during World War II?
17. We have very few cartridges left.
18. Our motorized infantry occupied several important hills /heights/.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate the following sentences:

1. She knows how to knit very fine sweaters and socks.
2. The militiamen bound the thief.
3. Please tie up / = tie together / all these books; I have to carry them far.
4. He tied the tie poorly.
5. You tied this knot* so tightly that I'm not able to untie it.
6. The nurse dressed the soldier's wound.
7. Please bandage my finger.
8. He tied the horse to the fence.
9. We untied / unhitched / our horses and went farther.
10. Somebody tied the dog to the tree; it is necessary untie it.
11. Let the nurse bandage his head.
12. I saw him approaching our house.
13. Not knowing your address, I couldn't write you.
14. I want you to come as soon as possible.
15. Do you want me to translate it?
16. He wants the students to read Ukrainian more.

---

* ВУЗОН

адмірал /ч/ адмірала		admiral
вершина /ж/ вершини		top, summit, crest, peak
виднітися видніється видніються	(Inf.)	to appear itself, to show itself
визначений, -а, -е, -і	(P.P.P.)	determined
виселѣти - виселити виселѣю виселю виселѣеш виселиш виселѣе виселить виселѣемо виселимо виселѣете виселите виселѣють виселять	(Inf.)	to remove to another district (apartment)
вкритий, -а, -е, -і	(P.P.P.)	covered
гарнізон /ч/ гарнізони		garrison
дротяний, -а, -е, -і	(Adj.)	wire
емблема /ж/ емблеми		emblem
загородження /с/ загородження		entanglement, obstacle, barrage
збрóйний, -а, -е, -і	(Adj.)	armed
зривати - зривати зриваю зриву зриваеш зривеш зривае зриве зриваемо зривемо зриваєте зривете зривають зривуть	(Inf.)	to tear away, to pick, to snatch away, to blow up
кант /ч/ канти		ending, border, piping
кладóвище /с/ кладóвища		cemetery
кулемётник /ч/ кулемётники		(machine-)gunner

луг /ч/ луги		meadow
мінометник /ч/ мінометники		mortar crew member
напива́тися - нап'я́тися (Inf.)		to quench one's thirst; to get drunk
напива́юся нап'я́юся		
напива́єшся нап'я́єшся		
напива́ється нап'я́ється		
напива́ємося нап'я́ємося		
напива́єтесь нап'я́єтесь		
напива́ємося нап'я́ємося		
незале́жно (Adv.)		independently
незасе́лений, -а, -е, -і (P.P.P.)		not populated
пересі́чений, -а, -е, -і (P.P.P.)		broken, crossed (terrain)
петли́ця /ж/ петли́ці		tab
підні́жка /с/ підні́жки		foot of, pedestal
посі́в /ч/ посі́ви		crops
призна́чення /с/ призна́чення		appointment, destination
рів /ч/ рови́		ditch, trench
розділя́тися - розділі́тися (Inf.)		to divide, to separate, to part
розділя́ється розділі́ється		
розділя́ються розділя́ються		
роздорі́жжя /с/ роздорі́жжя		road fork
розпізна́вати - розпізна́ти (Inf.)		to recognize, to know, to identify
розпізна́ю розпізна́ю		
розпізна́єш розпізна́єш		
розпізна́є розпізна́є		
розпізна́ємо розпізна́ємо		
розпізна́єте розпізна́єте		
розпізна́ють розпізна́ють		
розгалу́ження /с/ розгалу́ження		fork, branching
слідкува́ти - прослідува́ти (Inf.)		to watch, to have (to keep) one's eyes upon
слідку́ю слідку́ю		
слідку́єш слідку́єш		

слідкує
слідкуємо
слідкуєте
слідкують

спеціальність /ж/

specialty, profession, trade

ставок /ч/
ставки

pond

тимчасово

(Adv.) temporarily

цвинтар /ч/
цвинтарі

cemetery

В і й с ь к о в і в і с л о в и :

мірний час

peaceful time

воєнний час

war time

черговий по частині

duty officer in a unit

черговий по полку

duty officer in a regiment

черговий по гарнізону

garrison officer on duty

черговий по аеродрому

air port officer on duty

операційний черговий

operation officer on duty
(officer of the day)

Внутрішня Служба Збройних
Сил СРСР

Internal Service of the Armed Forces
of the U.S.S.R.

військово-морські сили

naval forces, navy

протитанковий рив

anti-tank ditch

вогнєві засоби

weapons (heavy or crew served),
fire power (means of fire)

Дротяне загородження

wire entanglement

протипіхотне загородження

personal obstacle

пересічена місцевість

rugged country (terrain), broken
country

підніжжя висоти

foot of a slope, elevation

P W I #5.

T E R R A I N (V).
(Місцевість, терен.)

VOCABULARY.

1. автоматник	- machine gun man
2. базука	- rocket launcher
3. бути в повному складі	- to be in full strength
4. встановити особу	- to establish identity
5. задавати - задати (питання)	- to ask /put/ questions
6. евакуйований	- evacuated
7. наносити - нанести удар	- deliver an attack, strike a blow
8. обслуговувати	- to serve
9. бпк	- burn
10. оскільки	- since, because
11. осередок керування взводу	- platoon headquarters
12. осколок	- splinter, chip, a fragment of shell
13. особбвий номер	- serial number
14. переданий, -а, -е, -і	- given to, turned to, handed to, transmitted to
15. підношувач (підношник)	- bearer
16. просуватися - просунутися	- to advance
17. чутка	- rumour

1. Question: Since you have lost your identity book, we must ask you some questions. We want to establish your identity and right to be considered a prisoner of war. What is your name and what is your serial number?

Answer: Мене́ зва́ти Гнат Сидоре́нко. Я е́йрэйтор. Особового н́мера не пам'ята́ю. Зда́ється я його́ загуби́в.

2. Q. What unit are you from?

A. Я 298-го стрілецького полку, 99-ої дивізії.

3. Q. You named (to me) only your regiment and division. Now, tell me also what company and battalion are you from?

A. 1-ої роти, 1-го батальйону.

4. Q. What are your duties in the 1st Company?

A. Я звичайний стрілець.

5. Q. What squad and platoon are you from?

A. 3-го відділення, 3-го взводу.

6. Q. How many rifle squads are there in your platoon?

A. Три.

Оскільки ви загубили вашу службу книжку, ми хочемо поставити (задати) вам декілька питань. Ми хочемо встановити вашу особу й право вважатися військовополоненим. Як ваше прізвище і який ваш особовий номер?

My name is Hnat Sydorenko. I am a private first class. I don't remember my serial number. I think I've lost it (my "dog tag").

Яко́ї ви частини?

I am from the 298th Rifle Regiment of the 99th Division.

Ви назвали мені тільки полк і дивізію. Тепер скажіть мені ще, яко́ї ви роти й батальйону?

1st Company, 1st Battalion.

Які́ ваші обов'язки в 1-ій роті?

I am an ordinary rifleman.

Яко́го ви відділення й взводу?

Third Squad, Third Platoon.

Скільки стрілецьких відділень у вашому взводі?

Three.

7. Q. How many men are there in your squad and how are they armed?
- A. 9 осіб. Вони озброєні гвинтівками. Всі мають гвинтівки, крім двох автоматників. У них ав-
ТОМАТИ.
8. Q. What strength has your squad been lately?
- A. В повному складі.
9. Q. Is there a machine gun squad in your platoon?
- A. Так. Кулеметне відділення є. В ньому є два ручні кулемети.
10. Q. You say that there are only two light machine guns?
- A. В цьому відділенні іншої зброї немає.
11. Q. Was the machine gun squad full strength?
- A. Так, я думаю, що було.
12. Q. And what has happened to the rocket launcher that usually is in this machine gun squad?
- A. О, базуна була передана в осередок керування взводу.
13. Q. How large is the Platoon Headquarters now?
- A. Треба порахувати. Там є командир взводу - лейтенант, його помічник - старший сержант, двоє зв'язкових, чотири чоловіки команди базуни й санітар.
- Скільки людей у вашому відділенні і як вони озброєні?
- Nine men. They are armed with rifles. All have rifles except the two sub machine gun men. They have sub machine guns.
- В якому складі було ваше відділення за останній час?
- Full strength.
- Чи в вашому взводі є кулеметне відділення?
- Yes, there is a machine gun squad. There are two light machine guns in it.
- Ви кажете, що тільки два ручних кулемети?
- Yes. There are no other weapons in that squad.
- Кулеметне відділення було в повному складі.
- Yes, I think it was.
- А що сталося з базуною, що звичайно буває в цьому кулеметному відділенні?
- Oh, the rocket launcher has been turned over to Platoon Headquarters.
- Який великий осередок керування взводу зараз?
- I'd have to count; there's a platoon leader, a lieutenant; his assistant, a senior sergeant; two messengers; four men of the rocket launcher team, and an aidman.

14. Q. Was the Headquarters at full strength?

A. Ні, лейтенант учора був убитий осколкою артилерійського снаряду. Один солдат з нового пополнення, підношувач (підношник) у команді базуки, необережно став за базукою і був евакуйований з сильними опіками.

15. Q. Does that mean your soldiers don't know how to serve a bazooka?

A. Я думаю, що це трапилось випадково.

16. Q. Do you know anything about immediate plans of your command?

A. Ходять чутки, що на цьому відтинку фронту збирається нанести вам сильний удар, щоб просунутися вперед і охопити лівий фланг вашої дивізії.

Осередок керування був у повному складі?

No, the lieutenant was killed by a shell fragment. A soldier from the new replacements, an ammunition bearer on the bazooka team, carelessly got behind the bazooka and was evacuated with serious burns.

Виходить, що ваші бійці не зміють обслуговувати базуку?

I think that it happened accidentally.

Чи вам що-небудь відомо про найближчі плани вашого командування?

It's rumored that in this sector of the front a strong thrust is being prepared in order to move forward and envelop the left flank of your division.

T E R R A I N (VI).

(МІСЦЕВІСТЬ, ТЕРЕН.)

VOCABULARY.

1. автомаїстерня	- auto-repair shop
2. безпомічний, -а,-е,-і	- helpless
3. безпорадний, -а,-е,-і	- helpless
4. бути в повній бойовій готовності	- to be ready for combat
5. виявлятися - виявитися	- to come to light, to be revealed, to prove to be
6. відділ керування роти	- Company Headquarters Section
7. гальмо	- brake
8. гальмувати	- to brake, to step on the brake; to stop
9. джип	- jeep
10. евакуювати	- to evacuate
11. забезпечений, -а,-е,-і	- secure, well provided for, well-to-do
12. заводити мотор	- to start a motor
13. заводитися - завестися	- to start (oneself)
14. запасна частина	- spare part
15. змінити шину	- to change a tire
16. зробити на місці	- to do (fix) on the spot (place)
17. комутатор	- switch-board
18. крупнокаліберний, -а,-е,-і	- large caliber
19. крупнокаліберний кулемет	- large caliber machine gun

20. до́даний, -а, -е, -і	- attached (to), added
21. нападáти - напáсти	- to attack, to assail, to assault
22. обслу́говувати - обслу́жити	- to serve, to operate
23. пи́сар	- clerk
24. польова́ кухня	- field kitchen
25. поправля́ти - попра́вити	- to repair (to fix); to correct
26. причі́п	- trailer
27. проко́лювати - проколóти	- to pierce, to prick
28. ро́тний пи́сар	- company clerk
29. спусти́ла ка́мера	- tire got flat
30. ши́на	- tire
31. штик	- bayonet

-----

1. Question: How many Rifle Platoons are there in your company?

Скільки в вашій роті стрілецьких взводів?

Answer: Три й один кулеметний взвод.

Three and a machine gun platoon.

2. Q. What heavy weapons were attached to your company?

Які вогневі засоби були додані вашій роті?

A. Мінометне відділення і відділення безвідкатних гармат.

A mortar squad and a recoilless rifle squad.

3. Q. What armament was there in each of these squads?

Яке озброєння було в кожному з цих відділень?

A. Там раніше було три міномети й три безвідкатні гармати. Я не знаю, скільки їх там тепер.

There used to be three mortars and three recoilless rifles. I don't know how many there are now.

4. Q. How many people are there in your Company Headquarters section?

A. Я точно не знаю, але чув, що там коло 15 осіб.

5. Q. Is there any type of weapon in this section which isn't present in the platoons?

A. Все, що я чув, це те, що там є крупнокаліберний кулемет і базука. Можливо, у випадку небезпеки їх обслуговують старшина, писар і зв'язкові.

6. Q. What else is in the Company Headquarters section?

A. Там ще є зв'язківці.

7. Q. What is the strength of your company now?

A. Одного разу я чув, як ротний писар казав, що ми маємо 200 багнетів (штиків). Він також сказав, що ми є в повній бойовій готовності, щоб зустріти вас, якщо ви несподівано нападете на нас.

8. Q. You mentioned communication personnel. What means of communications are there in your company?

A. У нас було радіо двох типів і також телефон.

9. Q. What kind of switch-board was in the Company Headquarters Section?

A. Це був малий комутатор на 6 ліній.

Скільки людей у відділі керування вашої роти?

I don't know exactly, but I've heard that there are about 15 people.

Чи в цьому відділі є такий вид зброї, якого немає у взводах?

All I've heard is that there is a large caliber machine gun and a bazooka in it. Maybe in case of danger the first sergeant, the clerk and the messengers operate them.

Що ще є в відділі керування роти?

There are also the signal men.

Який склад вашої роти зараз?

Once I heard a company clerk saying (say) that we had 200 bayonets. He also said that we were fully prepared (ready for combat) to meet you if you unexpectedly attacked us.

Ви згадали про зв'язківців. Якого виду засоби зв'язку є в вашій роті?

We had two kinds of radios, and also telephones.

Якого типу комутатор був у відділі керування роти?

It was a small 6 line switchboard.

10. Q. In such a large company as yours, almost 200 men, you must have had some vehicles. What type were they and how many of them were there?

A. Для польової кухні ми мали грузовик (вантажне авто). Крім того у нас було три чи чотири джипи. Здається, кожен джип мав причіп.

11. Q. Do you know what the jeeps were used for?

A. Два знаходилися в кулеметному взводі. Решта возила боеприпаси для стрілецьких взводів і евакуювала ранених.

12. Q. Did the company commander have a jeep for personal use?

A. Так, у нього був джип, аж доки цей джип не відправили в ремонтну майстерню.

13. Q. Where can one make a small repair job here?

A. Якщо треба змінити шину чи почистити свічки, чи взагалі поправити щось нескладне, то це робиться на місці.

14. Q. Do you know how to repair a car?

A. Змінити колесо можна за 5 хвилин. Одного разу ми їхали джипом і у нас спустила камера. Потім виявилось, що ми прокололи її цвяхом. Ну, так я змінив колесо за 5 хвилин.

В такій великій роті, як ваша, майже 200 чоловік, ви мусили мати автомашини. Якого вони були типу й скільки їх було?

We had a truck for the field kitchen. Besides that we had three or four jeeps. Each jeep had a trailer, I think.

Чи ви знаєте, як використовувалися ці джипи?

Yes, two were in the machine-gun platoon. The rest carried ammunition for the rifle platoons and evacuated the wounded.

Чи командир роти мав джип для свого особистого користування?

Yes, he had one before they sent this jeep to the repair shop.

А де у вас робиться дрібний ремонт?

If there is a need to change the tire or clean the spark-plug, or generally speaking, to repair something complicated, then it's done on the spot (on the place).

А ви вмієте ремонтувати авто?

I can change a tire (wheel) in 5 minutes. Once a tire flat when we were driving. A nail had flattened it, as we learned later. Well, I changed it in 5 minutes.

15. Q. And how about the more complicated repair job - let us say, to repairing brakes?

A. Це вже ні. Вмію лише гальмувати і знаю, як завести мотор, але якщо він не заводиться, то я безпорадний (безпорадний).

16. Q. Are the auto-shops provided with spare parts?

A. Дуже погано. Використовуємо частини з розбитих авт.

А більш складний ремонт? Скажемо, відремонтувати гальма.

This I can't do. I only know how to step on the brake. I also know how to start a motor, but if it doesn't start - I'm lost /helpless/.

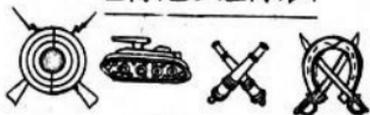
Чи автомаїстерні забезпечені запасними частинами?

Very poor. We use the parts of wrecked cars.

ФОРМА ОДЯГУ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ

ЕМБЛЕМИ

ПІХОТА

БРОНЕТАНКОВІ
Й МЕХ. ЧАСТИНИ

АРТИЛЕРІЯ

КАВАЛЕРІЯ

ТЕХНІЧНІ ЧАСТИНИ

ІНТЕНДАНТСЬКІ ЧАСТ.

МОТО-ТРАНСПОРТ.
ЧАСТИНИ

ЗАЛІЗНИЧНІ
ВІЙСЬКА

РОДІВ ВІЙСЬК

ЕЛЕКТРО-ТЕХНІЧ.
ЧАСТИНИ

ЮСТИЦІЯ

ВІЙСЬКОВО-
ПОВІТРЯНІ СИЛИ

МЕДИЧНО-САНІТ.
ЧАСТИНИ

ВЕТЕРИН.
ЧАСТИНИ

ХЕМІЧНІ
ЧАСТИНИ

ЧАСТИНИ
ЗВ'ЯЗКУ

ІНЖЕНЕРНІ
ЧАСТИНИ

ВІЙСЬКОВІ ЗВАННЯ

МАРШАЛ РАДЯН.
СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ МАРШАЛ
(В. Пов. Сил)

МАРШАЛ
(ТАНКОВ. ВІЙСЬК)

ГЕНЕРАЛ
(ПІХОТА - БЕЗ ЕМБЛ.)

ГЕНЕРАЛ -
ПОЛКОВНИК

ГЕНЕРАЛ -
ЛЕЙТЕНАНТ

ГЕНЕРАЛ -
МАЙОР

ПОЛКОВНИК

ПІДПОЛКОВНИК

МАЙОР

КАПІТАН

СТАРШИЙ
ЛЕЙТЕНАНТ

ЛЕЙТЕНАНТ

МОЛОДШИЙ
ЛЕЙТЕНАНТ

МОЛ. ЛЕЙТ.
(Вікськ. - пов. сил)

МОЛ. ЛЕЙТ.
(АРТИЛЕРІЇ)

ЗІРКА

ПРОСВІТ

ЕМБЛЕМА

СТАРШИНА

СТАРШИЙ
СЕРЖАНТ

СЕРЖАНТ

МОЛОДШИЙ
СЕРЖАНТ

ЄФРЕЙТОР

РЯДОВИЙ
(ПІХОТА)

РЯДОВИЙ
(ІНЖЕН.)

РЯДОВИЙ
(ГВАРДІЯ)

НАШИВКА

КАНТ

ПРОСВІТ

КАНТ

PB 7200-5-SB
750-31T